

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

अनुष्टुप् ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

पुण्यतन्त्रं गुणमहासुने ॥ २ ॥ प्रथमं शैलपुत्रीवद्वितीयं वसुविरिणी ॥ तृती
यं चंद्रघंटेति कूष्माण्डेति चतुर्थकं ॥ ३ ॥ पंचमं स्कन्दमातेति षष्ठं कात्याय
नीतिच ॥ सप्तमं कालरात्रीच महागोरीति आष्टमं ॥ ४ ॥ नवमं सिद्धिदाता
यनवदुर्गाः प्रकीर्तिताः ॥ ५ ॥ कान्योता निनामा निब्रह्मणो वमहात्मना ॥
॥ ६ ॥ अग्निना हस्यमानस्तु शत्रुमध्ये गतोरणो ॥ विषमदुर्गमेवैव भयं

२
तोः शरणागता ॥६॥ न ते यां जायते किंचिदशुभं रणसंकोटे ॥ नापदेत शयपश्या
मिशोकदुःखमयं न हि ॥७॥ ये स्तुभक्त्या स्मृतान्न ते यां हृदि प्रजायते ॥
प्रतसंस्थातु बामुखावाप हीमहिषासना ॥८॥ ऐं उी गजसमारूढो वेह्न
वीगरूडासना ॥९॥ लोहेश्वरी हृषीकेशा कोमारी विविवाहना ॥१०॥ लक्ष्मीः
पद्मासना देवी पद्महस्ता हरिप्रिया ॥११॥ श्वेत रूपधरा देवी ईश्वरी हृषी

काहना ॥१२॥ ब्रह्मालीहंससमारूढा सर्वाभरणाभूषिता ॥१३॥ नानाभर
णाभोभाषा नानारत्नोपशोभिता ॥१४॥ दृश्यन्ते रथमारूढो देवः
क्रोधसमाकुलाः ॥१५॥ शंखचक्रगदाशक्तिहस्तं च मुक्तामयं ॥१६॥
खट्वकंतोमरं चैव परं गुणशमेव च ॥१७॥ कुंतायुधं त्रिशूलं च शारङ्ग
युधमुत्तमं ॥१८॥ देत्यानां देहनाशाय भक्तानामभयाय च ॥१९॥ धारय

न्यायुधानित्यं देवानां च हिताय वै ॥ १४ ॥ नमस्तेस्तु महाशोऽत्र महाघो
रपराक्रम ॥ महाबले महोत्साहे महाभयविनाशिनी ॥ १५ ॥ त्रिहि
मो देवि दुःप्रक्षेपशत्रूणां भयवर्द्धिनी ॥ प्राच्यां रक्षतु मामेक्षी आग्ने
यामग्निदेवता ॥ १६ ॥ दक्षिणारक्षतु मारुतीने अन्त्यां रक्षतु धारिणी ॥
पत्नीयां वासुणी रक्षतु दायव्यां मृगवाहिनी ॥ १७ ॥ उदीच्यां रक्षतु कोमा

रीर्क्षान्यां शूलधारिणी ॥ १८ ॥ वृक्षारिणि मे रक्षतु दधस्ता देह्यवीतया ॥ १९ ॥
सर्वदंष्ट्रादिभ्यो रक्षतु जामुण्डा सचक्रहना ॥ जयामे अग्रतः स्यातु विज्र
या स्यातु पृष्ठतः ॥ २० ॥ अजिता वामपार्श्वतु दक्षिणो वा पराजिता ॥
शिरवो द्योतिनी रक्षतु मासृङ्गि व्यवस्थिता ॥ २१ ॥ मालाधरी ललाटे
तु श्रुवो रक्षतु दक्षिणी ॥ त्रिनेत्रा च भ्रुवोर्मध्ये जमचंठा च नासिके ॥

वतु^३

॥२॥ शंखिनी चक्षुषोर्मध्ये श्रोत्रयोर्द्वारं सिसनी ॥ कपोलोत्कालिकार
क्षेत्कर्णमूले तु शाङ्करी ॥ २३ ॥ नासिकायां युगन्धावश्रोत्रे च त्रिका
॥ अधरे चामृतकलाजिह्वा च सरस्वती ॥ २४ ॥ दंतान्तरक्षतुको
मारीकशठमध्ये तु चंद्रिका ॥ घटिकां चित्रघंटा च महामाया च तालु
के ॥ २५ ॥ कामाख्या चिबुकं रक्षेद्वाचं सर्वमंगला ॥ ग्रीवायां भद्र

काली च पृष्ठवंशे धनुर्द्वरी ॥ २६ ॥ नीले ग्रीवा वहिः करे नलीकामल
सूचरी ॥ स्कन्धयोः रज्जुनी रक्षेद्वाहं मवज्जधारिणी ॥ २७ ॥ हस्तयोर्द्व
डिनी रक्षेदं विकारां नुलीलाया ॥ नखान्मूले च श्रीरक्षेत्कुक्षोरक्षे
नले च श्री ॥ २८ ॥ रत्नो रक्षेन्महार्दवी मन्त्रा कविना शिनी ॥ हृद
यललिता देवी उदरे मूलधारिणी ॥ २९ ॥ नाभौ च कामिनी रक्षे

५
दुखेगुखेग्वरीतथा॥पतनाकामिकामेदुगुदेमहिषवाहिनी॥२८॥
कदांभगवतीरक्षेज्जानुनीविंध्यवासिनी॥जंघेमहावलारक्षेत्स
र्वकामप्रदायिनी॥२९॥गुल्फयोनीरसिंहीचपादपक्षेचक्षेत्र
सी॥पादाङ्गुलीषुश्रीरक्षेत्पादाधस्थलवासिनी॥३०॥दंष्ट्राकरा
लिनीरक्षेत्केशांचैवोक्तेकेशिनी॥रोमकूपेदुष्कोमारीत्वचं

वाग्वरीस्तथा॥३१॥रक्तमज्जावसासां साम्यस्थिमेदांसिपार्वती॥
अंत्राणिकालरात्रीचपित्तचमुकुटेश्वरी॥३२॥पप्रावतीपप्रकाशे
कफेचूजामणिस्तथा॥ज्वालामुखीनसज्वालश्रमेद्यासर्वसंधि
षु॥३३॥सुकुण्डलाणिमरक्षेच्छायांछत्रेश्वरीतथा॥अहंकारंम
नोवुद्धिरक्षेमधर्मधारिणि॥३४॥प्राणापानोतथाव्यानमुदानं

समानकं॥ वज्रहस्ता च मेरुचे तारा कल्पे च को भने॥ ३१॥ रसेरूपे च गंधे
च शब्दे स्पर्शे च योगिनी॥ सत्त्वं रजस्तमश्चे वरदे नारायणी सदा॥ ३२॥
आयूरक्षतुवारही धर्मरक्षतुवे ह्मवी॥ यथाः कीर्तिश्च लक्ष्मीश्च धनं
विद्या च चक्रिणी॥ ३३॥ गोत्रमिंद्राणि मेरुचे तपस्वरक्ष च शिखरे॥
उत्रान् रक्ष महालक्ष्मीर्भार्यारक्षतु भैरवी॥ ३४॥ पन्थानं सुपथारक्षे

भार्गवो मे करितीया॥ राजद्वारे महालक्ष्मीर्विजयाः सर्वतः स्थिता॥
४०॥ रक्षाहीनं तु यत्स्थानं वज्रितं कवचेन तु॥ तत्सर्वं रक्ष मे देवी जयं
ती पापनाशिनी॥ ४१॥ पदमेकं नगच्छेत्तु यदीदृशं शुभमात्मनः॥
कवचेनावृते नित्यं यत्र यत्रैव गच्छति॥ ४२॥ तत्र तत्रार्थलाभं
श्रुविजयः सर्वकामिकः॥ यं यं चिंतयते कामं ते तं प्राप्नोति नि

७
जितं ॥ ४३ ॥ परमेश्वर्यमनुलंघ्यते भूतले पुमान् ॥ निर्भयो जायते
मर्त्यः सङ्गो मेषपराजितः ॥ ४४ ॥ त्रैलोक्ये तु भवेत्पूज्यः कवचेनाहतः
पुमान् ॥ इदं तु देव्याः कवचं देवानामपि दुर्ह्यभं ॥ ४५ ॥ यः पठेत्प्रयतो
नित्यं त्रिसन्ध्यं प्रहयान्ति तः ॥ देवी कला भवेत्तस्य त्रैलोक्येषु
राजितः ॥ ४६ ॥ त्रिविधं यथा तं साग्रमल्पमनुविचर्जितः ॥ नश्ये

ति बाधयः सर्वलूना विस्फोटकादयः ॥ ४७ ॥ स्यादरं जंगमं वापि कृत्ति
मं वा तियद्विषं ॥ अतिचारिणः सर्वाणि मंत्रयंत्राणि भूतले ॥ ४८ ॥ भूव
राः रेवराश्चैव कुलजाश्चोपदेशिकाः सह जाकुलिजामालाङ्गिकाः
नीलाकिनीतया ॥ ४९ ॥ अक्षराद्योराङ्गिकीन् अमहावला ॥ ग्र
हभूतपिशाचाश्च यक्षगन्धर्वराक्षसाश्च ॥ ५० ॥ वृक्षराक्षसाश्चैव

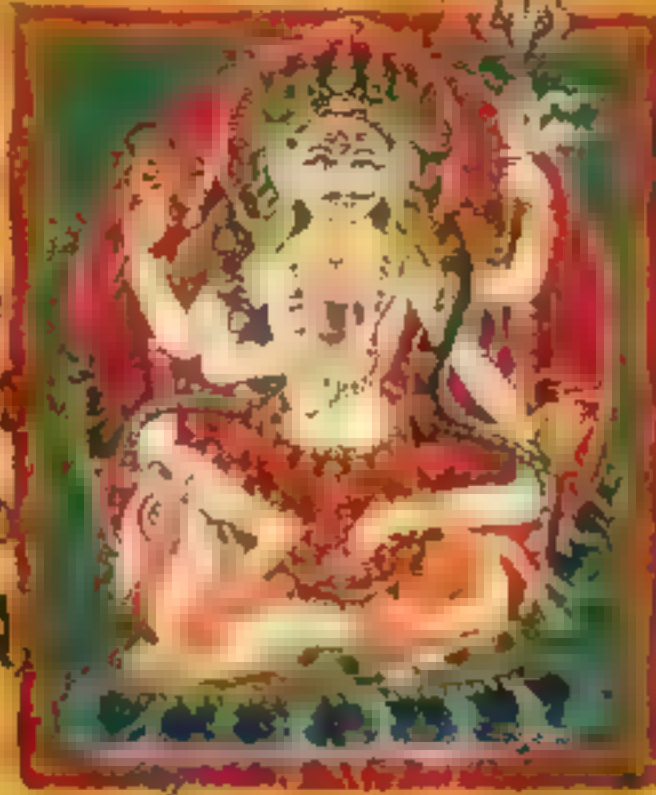
रत्नाचार्यनेत्राविशाला तच्छायां ह रूपं गतिरजय भुगाहं डालीलु
रंती सा देवी देवदेवी त्रिशुवनजननी गंडिकापातुनित्यं अविदुषः

पन्देहि जयन्देहि यशोदेहि द्विषो जहि ॥ १ ॥ मरिद्यासुरनिर्नासि विधावि
वरदेनमः ॥ रूपन्देहि ॥ ३ ॥ रक्तवीजवधे देवि चण्डमुराडविनासि निरुह
पन्देहि ॥ ४ ॥ शुभसेवनि शुभसुधुषाक्षसखमर्दिनी ॥ रूपन्देहि ॥ ५ ॥
वन्दितो धियुगदेवि देवि सोभाग्यदायिनि ॥ रूपन्देहि ॥ ६ ॥ अविन्मरुप
वरिते सर्वशत्रुविनाशिनि ॥ रूपन्देहि ॥ ७ ॥ नेतेभ्यः सर्वदा भक्त्या चरित
या कापि त्रिविधारत्याता सप्रधासेवकीर्तिता तस्यानेह ह्यनताश्च तन्मा
हात्म्यं उभयवत् सा देवी सत्यतो नित्यं विजुषेत्तद्विचारमेः सः मे भवतु जित्वा मे प्र

रूपं पादरस्यं

केदुरितापे ॥ रूपन्देहि ॥ ८ ॥ सुवज्रोभक्तिपूर्वत्वां चरितेक व्याधिनाशिनी
रूपन्देहि ॥ ९ ॥ देहि सोभाग्यमाशेषदेहि देवि परं सुरत्वं ॥ रूपन्देहि ॥ १० ॥ वि
धेहि द्विषतां नासविधेहि वलमुच्चकैः ॥ रूपन्देहि ॥ ११ ॥ विधेहि ॥ १२ ॥
देविकल्याणं विधेहि परमाश्रयं ॥ रूपन्देहि ॥ १३ ॥ सुरासुरशिशोरत्ननि
च सचरणादिकैः ॥ रूपन्देहि ॥ १४ ॥ विद्यावन्तयन्त्रास्तन्त्रं लक्ष्मीवन्तज

अनमः सोमार्द्धधारि०
 स्तु मेत्राणामपि कील०
 तिसततं जाप्य तत् १३
 दीनिवस्तूनि सकला
 देविस्तोत्रवन्दनसिध्य

ति॥४॥ सर्वमेतद्दिनाय
 कां सोपि चैव मम वाग्ने
 ॥५॥ सिध्यन्तु आठना
 न्यपि सतेन स्तुवितान्
 ति॥३॥ नमंत्रं नोऽथ

तत्र न किंचिदपि विद्यते विना जाप्येन सिध्यंति सर्वमुच्चारणादिकं॥
 ॥४॥ समग्राण्यपि सिध्यंतिलोकसंकाशिमहारे॥ कृत्यानि मंत्रग्रामा
 स सर्वमेव मिदं शुभं॥५॥ स्तोत्रं वेद्यं रिडकायास्तु तच्छुभं चकार स
 ॥ समाप्तायं सुपुण्येन तां यथावद्भिर्मंत्राणां॥६॥ सोपि चैव मम वाग्ने
 तिसर्वमेव नमंत्रायः॥ कृत्वा यावा यतुर्दृष्ट्वा महाम्नां वा समा

हितः॥१॥ ददाति प्रतिशुक्लातिनान्यथेयाप्रसिध्यति॥ इत्यंरूपेण
 कीलेनमहोदेयेनकीलितं॥ १॥ योनिः कलांविधायेनांनित्यज
 पतिसम्पुष्टः॥ सिसिद्धः सगणाः सापिगन्धर्वाजायतेवने॥ १॥ नचेदा
 प्यरतस्तस्यभयंकापिनजायते॥ नाल्पमृत्युर्दसंयातिमृतेमो
 क्षमवापुयात्॥ १॥ सात्वाप्रारभ्यकुर्वीतअकुर्वीतरोविनश्यति॥

ततोज्ञात्वेवसंपन्नमिदं प्रारभ्यंतदुधैः॥ १॥ सोभाष्यादिचयत्किं
 चिद्व्यपतेललनाजनेः॥ तत्सर्वंत्वत्प्रसादनंतेनजाप्यमिदंशुभं॥ २॥
 शोनेस्तुजाप्यमानोस्मिन्तोत्रेसंपन्निरुद्धकेः॥ भवत्येवसमग्राह
 पिततः प्रारभ्यतेभवत्॥ ३॥ ऐष्टव्यंत्वत्प्रसादनं सोभाष्यारोग्य
 संपदः॥ अत्रुहानिः परोमोक्षःस्तुयेसप्तानकिंजनेः॥ ४॥

१३

इति श्रीभगवत्याः की
र्त्तयः ॥ श्रीगणेशाय
नमः ॥ श्रीसर
नीशंकराय नमः ॥
मंगलाकाली भद्रका

लकं समाप्य ॥ ॥ स
यनमः ॥ ॥ श्रीशार
स्वत्येनमः ॥ श्रीभवा
श्रीभवेनमः ॥ जयन्ती
लिकशालिनी ॥ दुर्गा

१३

क्षमाशिवधातस्वाहास्वधानमोस्तुते ॥ ॥ ॐ नमः शिवाय ॥ ॥ ॐ
स्वयं श्रीसप्तसतीस्तोत्रमंत्रस्य प्रस्तावकयिर्गायत्री छन्दः महाकाली
देवता नन्दजा शक्तिर्वाग्म्यी जं पावकस्तत्त्वं धर्मार्थपाठे विनियोगः
॥ ॐ बुद्धिस्तोत्राय नमः शिरसि ॐ गायत्री छन्दः सेनमो मुदे ॥ ॐ म
हाकाली देवता येन सा हृदये ॥ ॐ नन्दजा शक्तये नमः करे ॥ ॐ

दुर्गा
१४

वाग्मीजायनमोगुह्ये ॥ ३ ॥ वायुकस्तत्यायनमस्तनयोः ॥ ध्यानं ॥
रक्तचक्रगदेषुचापपरिघातूलंभुगुंरागीशिरःशंखसंदधतीकरे
स्निग्धयन्त्रां सर्वो गभूवावताम् ॥ ४ ॥ द्वाहन्मधुकैठभोजलजभूस्तद्व
वसुप्रेहरोनीलास्यपुतिमास्यपादयुगलासेवमहाकाम् ॥ ५ ॥ त्रि
प्रपद्युनर्भमयोभूकन्याशिरंविडिनीपाशहस्तायुवतीकुमारिणी

१४

मादित्यत्रक्षुयेवातः प्राणायसोमोगन्वायापः सिंहायमनोनुक्ता
यथयिष्येकारीरं ॥ ३ ॥ शान्तिः ॐ शान्तिः ॐ शान्तिः ॥ ३ ॥ माहुरोडय ॥
व ॥ १ ॥ सावर्णिः सूर्यतनयो योमनुः कथ्यते ह्यमः ॥ निशामयत दु
यन्ति विस्तराद्दत्तो मनुः ॥ २ ॥ ॥ महामाया नुभावेन यथा मन्त्रं त
राधिपः ॥ सुप्रभवमहामागुः सावर्णिस्तनयो रवेः ॥ ३ ॥ ॥ स्त्वां राखि

...

दुर्गा.
२५

येनैरपूर्वेवैत्रयंगसमुद्रवः॥सुरयोनामराजाभूत्समस्तैश्चित्तमंड-
लैः॥४॥३॥तस्यपालयतःसम्यक्पुजापुत्रानिवोरसान्॥वभूवुःशत्रु-
बोधूपाःकोलाविधुंसिनस्तथैः॥५॥४॥तस्यैतेरभवद्युद्धमतीप्रवल-
दंडिनः॥नूनेरपि सतेयुद्धेकोलाविधुंसिभिर्जितः॥६॥५॥ततः
स्वपुरमायातोनिर्देखाविषाभवत्॥आक्रान्तःसमहाभागस्तै-

राम
२५

स्तदाप्रवलारिभिः॥७॥६॥अमांतेर्वलिभिर्दुष्टैर्दुर्वलस्यदुरात्मभिः॥
कोषोवलंश्चापस्तुतत्रापिस्वपुरंततः॥८॥७॥ततोमरायाव्याजेन
हतस्यास्यःसभूपतिः॥एकाकीहयमारुह्यजगामगहनंवनं॥९॥८॥
सतत्राश्रममद्राक्षी॥द्वजवर्यस्यमेधसः॥प्रक्रान्तश्चापदाकीर्णोभु-
निशिक्षोपशोभितः॥१०॥९॥तस्यो॥कंदित्सकालं च मुनिना तन-

दुर्गा०

१६

सत्कृतः॥ इतश्चेतश्च विचरुं तस्मिन्मुनिवराश्रमे॥ ११॥ १०॥ सोऽचिन्त
यत्तदा तत्र मम त्वाक्कृष्टचेतनः॥ मत्पूर्यः पालितं पूर्वं मया हीनं पु
रहितं॥ १२॥ ११॥ मद्रुतेऽस्तेर स हजेर्द्ध मतः पाल्यते न वा॥ नमो
ने स प्रधानो मे वर हस्ती सदा मदः॥ १३॥ १२॥ मम वैरिव शोयातः
का भोगानुपलभ्यते॥ ये ममानुगतानित्यं प्रसादधनभोजने॥

राम०

१६

१४॥ ११॥ अनुहन्ति कुर्वन्ते यः कुर्वन्त्यन्यमहीभूतां॥ असम्यग्ययत्रीलै
स्तुं कुर्वद्भिः सततं व्ययं॥ १५॥ १४॥ संचितः सोऽतिदुःखेन च यं कोषेण
मिष्यति॥ एतच्चान्यच्च सततं चिन्तयामास पार्थिवः॥ १६॥ १५॥ त
त्र विप्राश्च माभ्यासे वैश्यं मेकं ददर्श सः॥ स पृष्ट्वा स्तेनकस्त्वं भूदनुश्र
गमने वक्॥ १७॥ १६॥ स शोक इव कस्मात्त्वं दुर्मना इव लक्ष्यसे॥ १८॥

हुगां
१८

नमस्तुते वचः॥ किं करोमि न व प्राप्तिममनिष्ठुरतो मनः॥ २३॥
येः संत्यज पितरे न हं धन लुब्धे निर्गता कृतः॥ पतिः स्वजन हर्दं च हर्दि
ते ये व मे मनः॥ २४॥ किमेतन्नाभिजानामि जानन्नपि म हा
मते॥ यत्सु म प्रवरां चित्तं विगुणो च पि वंधु यु॥ २५॥ तेषां कृते
मनिष्ठा सा दां मनः स्पृश जायते॥ के एमि किं यन्न मनस्ते च

राम०
१८

प्रीति युनिष्ठुरं॥ २६॥ मा कं देय इवा च॥ २७॥ ततस्तो सहितो वि
प्रतं मुनिं समुपस्थितो॥ समाधिर्नाम वेदो सो स च पार्थिव स त्तमः
॥ २८॥ कृत्वा तु तो यथा न्यायं यथा हं नेन स विदं॥ उपविष्टो क
याः काश्चिद्भक्तुर्वै श्य पार्थिवो॥ २९॥ राजा वा च॥ ३०॥ भगव
त्त्वा म हं प्रहृमिष्ठा मे कं वद स्वतत्॥ दुःखा यव न्मे मनसुः स्व

दुर्गा.
१९

विज्ञायततां विना ॥३१॥३२॥ मम त्वं मम राज्यं पुरा ज्योतिषं विज्ञेयं
पि ॥ ज्ञानं तोषियथा ज्ञस्य किमेतन्मुनि सत्तम ॥३३॥३४॥ अयं च नि
कृतः पुत्रे दारैर्भले सुखो मृतः ॥ स्वजनेन च संतुष्टो सुहा
तथाप्यति ॥३५॥३६॥ एवमेव तथा हं च द्वापय्यन्तः दुःखितो ॥
दृष्टो ये विविषये मम त्वा कष्टमानसो ॥३७॥३८॥ तत्केनेतन्म

राम.
१९

हाभाग्यं नो हो ज्ञानिनो रपि ॥ ममास्य च भवत्येवा विवेका भवत्य
मूढता ॥३९॥४०॥ अक्षरान्व ॥४१॥ ज्ञानमस्ति समस्तस्य जन्तो
र्विषयगोचरे ॥ विषयश्च ममाभाग्यं ज्ञानि वै वं पृथक् पृथक् ॥
॥४२॥४३॥ दिवा न्धाः प्राणिनः केचि रात्रा न्धास्तथापरे ॥ कि
ंचिदिवा तद्यारा नो प्राणिनः सुत्य दृष्टयः ॥४४॥४५॥ ज्ञानि

ॐ
१०

नोमनुजाः सत्पुंकिन्नुतेनरि केवलं ॥ यतो हि शानिनः सर्वेषु पश्चि
मगारयः ॥ ४५ ॥ ३९ ॥ ज्ञानं च ते मनुष्याणां यत्तेषां पद्मपक्षिरासम् ५०
॥ मनुष्याणां च यत्तेषां तुल्यमन्यतयोभयोः ॥ ४६ ॥ ३९ ॥ ज्ञानेपि
सति पश्येतां न्यते गौडशाव वं बुद्धिः ॥ कशासो द्वादता नो हातुः
पीप्रमानानपि शुद्धा ॥ ४७ ॥ ४० ॥ मानुषा मनुजया च सुसा

सम०
२०

मिलायाः सुतान्यति ॥ लोभात्प्रत्युपकाराय न च ते किन्नुपश्रप
सि ॥ ४८ ॥ ३९ ॥ तथापि समतावर्ते माह गते निपातितः ॥ महामा
या प्रभावेन संसारस्थितिकारिणः ॥ ४९ ॥ ४० ॥ तन्नात्र विस्म
यः कार्यो योगनिद्रा जगन्मते ॥ महामाया हेरेणैवातया संमो
ह्यते जगत् ॥ ५० ॥ ४१ ॥ ज्ञानिनः प्रविश्येतां सिद्धी भवत्यतीति

दुर्गा.
२९

सा^{५२१}॥ वलादाह्वयमाहात्म्यमायाप्रयच्छति ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ तथा
विसृज्यते विष्णुर्गणेशश्च रावरी ॥ सेषाप्रसन्नावरदानरागं भव
ति मुक्तये ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ साविद्यापरमां मुक्तेर्हेतुभूता सनातनी
॥ संसारवन्धहेतुश्च सेव सर्वेश्वरेश्वरी ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ राजा वाच
॥ ५४ ॥ भगवन्काहिसा देवी महामायेति स्माम्भवात् ॥ विवीतीक

रास.
२९

यत्तत्पन्नासा कर्मास्याश्च किं हि ज ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ यस्वभावाच्च सा दे
वी यत्स्वरूपाय दुष्प्राप्ता सर्वेश्वरी तु मिच्छामि त्वत्तो वस्मा विदां
वर ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ कृपितुं वाच ॥ ५७ ॥ नित्येव सा जगन्मूर्ति स्त
या सर्वमिदं तत् ॥ तथा पतत्समुत्पत्तिर्वदधा श्रूयतां मम ॥ ५७
॥ ५८ ॥ देवानां कार्यसिद्धयुमाधिर्भवति सा यदा ॥ ५८ ॥

उर्गा.
२२

तो

तित दोलोके सा नित्या प्यभिधीयंत ॥ ५५ ॥ ४८ ॥ योगनिद्रां यदा
विहनुर्जगन्नेकार्णावीकृतेर्वास्तीर्यसे यमभजत्कल्पाने भग
वान्प्रभुः ॥ ५६ ॥ ४९ ॥ तदा द्वावसुरोचोरो विख्यातो मधुदैतभ्यो ॥ वि
सृकर्णमलोद्भूतो हंतुं ब्रह्मणामुद्यतो ॥ ५७ ॥ ५० ॥ सनाभिकम
ले विह्नोः स्थितो ब्रह्मा प्रजापतिर्वा दृष्टा तावसुरोचो गंगो प्र

राम०
२२

स्तोमि ३

सुप्रचजना हिनं ॥ ५८ ॥ ५१ ॥ तुष्ठावयोगनिद्रांतामेकाग्रतदयस्थितः
विवोधनायाय हरेर्हीने च कृता लया ॥ ५९ ॥ ५२ ॥ पुष्पे कर्म ॥ ६० ॥ वि
श्वेश्वरी जगद्धात्री स्थिति संहारका गीर्णा ॥ निद्रां भगवती विह्नारतु
लां तेजसः प्रभुः ॥ ६१ ॥ ५३ ॥ दुर्गा वाच ॥ ६२ ॥ त्वं स्यात् त्वं स्वधा त्वं हिव
षट्कारस्वभात्मिका ॥ सुधा त्वमक्षरे नित्ये त्रिधामात्रात्मिका ॥

दुर्गा
२३

स्थिता ॥ १५४ ॥ अर्द्धमात्रास्थिता नित्यायानुच्चार्या विशेषतः ॥ त्व
मेव सा त्वं सा यित्री त्वं देवी जननी परा ॥ १५५ ॥ त्वं येन द्वायते विष्णु
त्वं येन तस्य ज्यते जगत् ॥ त्वं येन त्पा ल्यते देवी त्वमस्य ते च सर्वदा ॥
॥ १५६ ॥ त्वं सौ सृष्टि रूपा त्वं स्थिति रूपा च पालने ॥ तथा संत
तिरूपा ने जगतो स्य जगन्मये ॥ १५७ ॥ महाविद्या महा माया महामे

राम
२३

यामहास्मृति ॥ महामोहा भगवती महादेवी महासुरा ॥ १५८ ॥ प्रकृति
त्वं च सर्वसृष्टा त्रयविभाविनी ॥ काला त्रिर्महारा त्रिर्महारा त्रिश्च
दहारा ॥ १५९ ॥ त्वं श्रीस्त्वमीश्वरी त्वं हिरत्वं बुद्धिर्वा बलदाता ॥ लिङ्गा
पुष्टिस्तथा तुष्टिस्तं शान्तिः क्षांतिरेव च ॥ १६० ॥ त्वं किनी प्लिनी घो
रादिनी च किणी तथा ॥ त्वं त्विनी वापिनी वारा भुवरादी परिचातु

उर्गा-
२४

धा॥१॥६॥सोम्यासोम्यतरायेषु सोम्यभ्यस्त्वतिसुन्दरी॥परापराणां परमा
त्वमेव परमेश्वरी॥२॥६॥यच्च किंचित्कचिद्भुक्तुसदसद्गविलात्मिके
तस्य सर्वस्य यावन्निः सात्वं किं सूर्यमेतदा॥३॥६॥यथा त्वया जगत्स
द्युजगत्याताति यो जगत्॥सोपि निद्रावरानीतं कस्तं स्तोतुमिह श्रु
॥४॥६॥विष्णुः शरीरग्रहणमहमीशान एव च॥कारितास्तोयतात

राम-
२४

स्त्याकस्तोतुं शक्तिमान्भवेत्॥५॥६॥सात्वमित्यं प्रभावेः स्वरुदोरेर्द वि
संलुता॥मोहयेतो दुराधर्षावसुरो मधुकेरभौ॥६॥६॥प्रबोधय जगत्ता
मीनीयतामंयु तोलघु॥बोधश्च कयतामसुहृन्तु मे तो महासुरो॥७॥
॥८॥६॥मधिरुवा च॥९॥६॥एवं लुता तदा देवीतामसा तत्र वेधसा॥विष्णोः
प्रबोधनार्थायुनिहन्तुं मधुकेरभौ॥१०॥६॥नेत्रास्यनासिका बाहू

दुर्गा.
२५

दयभक्तयोरसंनिर्गम्यदर्शनेतरेणोत्पन्नो बलजन्मनः॥२॥६॥५॥
स्योचनगन्नाद्यस्तयासुकोजनाईनीएकारांवेहिकायनाततःसदृश
वतो॥२॥१०॥मधुकैटभोदुरात्मानावतिदीर्यपराक्रमोक्रोधरक्त
रावचुं वस्त्राणां जनि तोष मो॥२॥११॥समुत्थाय ततस्तत्ताभ्यां युयुधेभ
गवाहुरितीपंचवर्षशहस्राणि वा कुप्रहरणो विभुः॥२॥१२॥तावत्प

राम.
२५

तिवलोत्तमो महामाया विमोहितो भूत्वा वतो वरोत्तमो प्रियतामि तिके
यवं॥२॥१३॥भगवानुवाच॥२॥१४॥भवेतामद्यमेतुष्टोमप्रवध्यावुभाव
पिगी किमन्येन वरेणात्र तावद्विहते ममा॥२॥१५॥अयि हवाच॥
॥२॥१६॥विनाभ्यामिति तदा सर्वमापामयं जगत्॥२॥१७॥विलोक्य ताभ्यां गदितो
भागवान्कमलेक्षणा॥२॥१८॥आवांजहि नयत्रोर्वीसलिलेन परि

जिते॥ जित्वा बस कलान् देवा निरो भून्मरिषा सुरः॥३॥२॥ ततः पराजिता
 द्वाः पप्रयो नि प्रजापतिं॥ पुररुक् त्पगतास्तत्र यत्रे वा गरुड ध्वजो॥४॥३॥
 यथा ह त्रितयोस्तु दुन्मरिषा सुर ये सिते॥ त्रिदशाः कथयामासुर्देवा
 भिर्भव विसरं॥५॥४॥ सूर्यं न्याग्न्यनिलेन्दुनां यमस्य वरुणा स्य च॥ अ
 नेषां याधिका एन्सु स्वयमेवाधिति हति॥६॥५॥ स्वर्गं निराकृताः

राम०
 २७

वैतना

सर्वे ते न देव गणा भूविः॥ विचरंति यथा मर्त्या मरिषेण दुःसत्तना॥७॥
 ६॥ एतद्दः कथितं सर्वममरारि विचे सितं॥ शरणां च प्रपन्नां स्मो वध
 तास्प वि विन्त्यतां॥८॥७॥ इत्यं निशाम्य देवानां वच्योसि मधुसूदनः॥ य
 कारकोपंशं भुञ्जु भु कुरी कुटिलाननो॥९॥८॥ ततो तिष्ठोप प्रसा
 चक्रिणो वदनात्ततः॥ निश्चक्राम महते जोषस्त्रिणाः शंकरस्य च॥१०॥

उर्गा.
२६

अन्येषां चैव देवानां शुक्रादीनां शरीरतः ॥ निर्गते सुमहते गुह्ये चैव
मगच्छतः ॥ १५ ॥ १० ॥ अतीव ते ब्रह्म कटुं ज्वलन्तमिव पूर्वतः ॥ दह्युस्ते
सुरास्तत्र ज्याला व्याप्तदिगंतरं ॥ १२ ॥ ११ ॥ अतुलन्त ब्रह्म तेजः सर्वदे
शरीरजं ॥ एकं स्थितं दभून्तारी व्याप्तलोकत्रयं त्विया ॥ १३ ॥ १२ ॥ यद्
भूक्षा भवन्ते जलेना जभ्यत तन्मुखं ॥ याम्येन वा भवन्ते वाहवो वि

स्तुते जसा ॥ १४ ॥ १३ ॥ सोमं न रतनयोर्बुधं मध्यं चैव देवा वा भवतः ॥ वारु
णो न च त्रयो रूनि ते वस्ते जसा भुवः ॥ १५ ॥ १४ ॥ वसरास्ते जसा पादौ त
दं दुर्लभोर्कते जसा ॥ वसनां च करं गुल्फं कौटो रण्यं च नासिका ॥ १६ ॥
१५ ॥ तस्यास्तु दन्ताः संभूताः प्राजा पत्न्यं न ते जसा ॥ नयनं त्रितयं जहे
तथा पादकं ते जसा ॥ १७ ॥ १६ ॥ श्रुवां च संध्योस्ते जं श्रवणावनि

उक्तं
२८

लस्य च ॥ अन्येषां च वेदेवानां संभवस्ते जसो शिवा ॥ १७ ॥ १८ ॥ ततः स
मस्तदेवानां ते जोराशिसमुद्रवा ॥ तां विलोक्य मुदं ब्राह्मणं मराम हि
धारिताः ॥ १९ ॥ २० ॥ मूलं मूलादिनिः कृष्टं ददौ तस्यै पिनाकध
रु ॥ चक्रं च दत्तवान् रुद्रः समुत्पाद्य स्वचक्रतः ॥ २१ ॥ २२ ॥ शंखं
च वरुणः शंक्तिं ददौ तस्यै हुतासनः ॥ मातुलं दत्तवान् श्यापं वारा

राम
२९

सत्रं

पूरो तथेष्टुधिः ॥ २३ ॥ २४ ॥ वज्रमिन्द्रः समुत्पाद्य कुलिशादमराधिपः
ददौ तस्यै सहस्राक्षो घंटा मेरावता रुद्रात् ॥ २५ ॥ २६ ॥ कालदंष्ट्रा यमो दं
डं प्राज्ञां चोपतिर्ददौ ॥ प्रजापतिश्चाक्षमालं ददौ वस्त्राकमंडलं
२७ ॥ २८ ॥ समस्तरोमकूपेषु निजरश्मिनिवाकरः ॥ कालश्च दत्त
वान् वक्रं तस्यै शर्म च निर्मलं ॥ २९ ॥ ३० ॥ क्षीरोदश्चा मलं हारुम

दुर्गा.
३०

जरेवतयावरे ॥ ब्रह्ममणिं तया दिव्यं कुंडलं कटकानि च ॥ २५ ॥ २४ ॥ अ
द्वंद्वं तया सुभ्रं केयूरान्तर्वबाहुषु ॥ नूपुरैर्विमलौ तद्वेष्टेयकमनु
त्तमं ॥ २५ ॥ २५ ॥ अंगुलीयकरत्नानि समस्तास्वंगुलीषु च ॥ विभ्र
कर्माददोतस्येपरशुंचातिनिर्मलं ॥ २७ ॥ २६ ॥ अस्त्रास्त्रनेकरूपा
शितयाभेद्यं चंदनं ॥ अम्लानपंकजां मालां चिरसुरसि चाप

राम
३०

गम ॥ २६ ॥ २७ ॥ अददज्जलधिस्तस्येपंकजेचातिशोभने ॥ हिमवान्
वाहनं सिंहं रत्नानि विविधानि च ॥ २८ ॥ २८ ॥ ददावसन्नं सुरयापानपा
त्रं धनाधिपः ॥ शेषश्च सर्वनामेशो महामतिविभ्रमितं ॥ ३० ॥ २९ ॥ ना
गहारंददोतस्येधनेयः पृथिवीमिमं ॥ अन्यैरपि सुरैर्देवीभूषणै
रायुधैस्तथा ॥ ३१ ॥ ३० ॥ सम्मानीतानं नारायणैः सादृशं मुहुर्मुहुः ॥

दुर्गा.
३१

तस्यानादेनघोरेणकृतनमापूरितंनभः॥३१॥३॥अमायतातिमह
ताप्रतिशब्दामहानभूत॥युक्चुभुःसकलालोकांसमुद्राश्चकंपि
र॥३२॥३॥चचालवसुधाचेलुःसकलाश्चमहीधरां॥जयेतिदेवा
श्चमुद्रातामुपुःसिंहवाहिनी॥३३॥३॥तुष्टुमुनयश्चैनांभक्तिन
म्रात्ममूर्तयः॥३४॥३॥समस्तसंचलुचंद्रैलोकाममराख्यः॥३५॥३॥

सम
३१

यन्नद्राखिलसेन्यास्तुसमुत्तस्थुरदायुधां॥आर्कमेतदितिक्रो
धादाभायमरियासुरः॥३६॥३॥अभ्यधावततंशट्टमशेषैरसुरैरृतः॥
सददर्शततोदेवीबाहलोकत्रयैस्त्रिषा॥३७॥३॥पादाकान्यानातभु
वुकिरीटोद्विषितांवरं॥क्षोभिताःशेषपातालाधनुर्जनिःस्थ
ननतां॥३८॥३॥दिशोभुजसहस्रेणसमेताव्याप्यसंस्थितां॥ततः

द्वि२

दुर्गा
३२

प्रवृत्ते बुद्धं तथा देव्या सुरदिघां ॥ ३३ ॥ अस्मास्त्रेर्वहुधा मुक्ते रा
दिपीतादिगतरं ॥ महिषासुरसेनानीश्चिचुराख्यो महासुरः ॥ ४० ॥
॥ ३४ ॥ युयुधेनामरश्चान्येऽतुरंगवलान्वितः ॥ अथानामयुतेः
छद्मिस्तदग्राख्यो महासुरः ॥ ४१ ॥ ४० ॥ अयुध्यतायुतानां च सह
स्रगं महाहनुः ॥ पंचाशद्विंशतिर्युते रसिलो नाम महासुरः ॥ ४२ ॥

राम
३२

अयुतानां शतैः षड्विंशतिस्तुल्ययुयुधेरगः ॥ गजयाजिसहस्रोघोरने
केः परिवारितः ॥ ४३ ॥ ४२ ॥ हतोरथानां कोट्याचयुद्धे तस्मिन्नयुध
तः ॥ विडालाख्यो युतानां च स्रगं शक्तिरथायुतः ॥ ४४ ॥ अयुयुधे
संयुगे तत्र रथानां परिवारितः ॥ अन्ये च तत्रायुतसौरयनागह
येर्हताः ॥ ४५ ॥ ४४ ॥ युयुधुः संयुगे देव्या सह तत्र महासुराः ॥ कोट

दुर्गा
३३

टिकोटिसहस्रेस्तुरयानांदत्तिनांतथा॥४६॥४७॥हयानांचवृता
युद्धतत्राभून्महयासुरः॥तोमरेभिर्निपालेष्टशक्तिभिर्मुक्ता
स्तथा॥४८॥४९॥युयुधुःसंयुगदेव्याखड्गैःपरमुपद्रिक्तांकेचिच्च
विचिपुःशक्तीकेचित्पाशास्तथापरे॥४९॥५०॥देवाविरूपाहारे
मुनेतांहेतुंप्रचक्रमुः॥सापिदेवीतत्तानिपारक्षारपस्त्रा

राम
३३

गिचंद्रिका॥४९॥५०॥लीलेयेवप्रविष्टेदुनिजगत्प्राप्तवर्षिणी॥
अनायताननादेवीरूपमानासुरर्षिभिः॥५१॥५२॥मुमोचासुरदेहे
पुरास्यासपत्न्यापिचेश्वरी॥सोपिबुद्धाधुतशेष्टदेव्यावाहनके
शरी॥५३॥५४॥वचारासुरसेन्येषुवनेष्विवहुताशनं॥निष्ठासानु
मुचेयांशुयुध्यमानारण्यंविंका॥५५॥५६॥तस्यसद्यःसंभूता

दुर्गा.
२४

गंगाः शतसहस्रशः॥युयुधुस्तपरशुभिभिन्दिपालाचुपदिशो॥५३
५॥भाषयन्तो सुरगणादेवीशक्त्युपहृतां॥अवाहयन्तं परहान
गंगाः शंखास्तथापरे॥५४॥५५॥मदंगोश्चतयेवान्येतस्मिन् युक्त
महोत्सेवे॥ततो देवी त्रिषूलेन गदया शक्तिरहिभिः॥५५॥५६
खन्नादिभिश्चपतयेनिजघान महासुरान्॥पातयामास ये वा

सम.
२४.

न्यान्घटास्वनविमोहितान्॥५६॥५७॥असुरान्मुविपाशानुवधावा
न्यानकययत्॥केचिद्विधास्तारितक्षोःखरूपानेस्तथापरे॥
॥५७॥५८॥विपौचितानिपातेन गदया भुविशरेत्॥वेमुश्चके
चिदुभिरुमुशलेन भवोरुता॥५९॥६०॥किं विन्निपतिता भूमेरु
भिन्नाः शूलेन वक्षसि॥निरन्तराः शरो वक्षुक्ता किं चिद्वरा

शा

दुर्गा.
३५

जिरे ॥ ५५ ॥ ५५ ॥ सेनानुकारिणः प्राणान्मुमुक्षुस्त्रिदशाहनाः ॥
॥ ५६ ॥ ५६ ॥ केषां विहाहवन्निहन्ताश्चिन्तयन्तः प्रीवास्तथापरे ॥ ५७ ॥
॥ ५८ ॥ ५८ ॥ शिरसिपेतुरन्यथाप्रन्यमभ्येविदारिताः ॥ विद्विन्तजं
द्यास्त्यपरेपेतुस्त्वं महासुराः ॥ ५९ ॥ ५९ ॥ एकवाङ्मतिचरणाः केचि
द्व्यादिर्वाक्ताः ॥ छिन्नेपिचान्ये शिरसिपतिताः पुनरुत्थिताः ॥

राम.
३५

॥ ६० ॥ ६० ॥ कवचापयुधैर्द्व्याग्रहीतपरमायुधाः ॥ नन्तुआपरेतत्र
पुद्गेवर्यलयाग्रिताः ॥ ६१ ॥ ६१ ॥ कवचाश्छिन्तशिरसुः खड्गयत्न
हिपानयः ॥ तिष्ठतिष्ठतिभाषन्ते देवीमन्ये महासुराः ॥ ६२ ॥ ६२ ॥
पातितैरथनागाश्वैरसुरैश्च वसुधरा ॥ अगम्यासाभवन्तत्रयत्राभू
त्समहारणाः ॥ ६३ ॥ ६३ ॥ शिरातोद्यामहानयुः सद्यस्तुप्रसुसुबु ॥
३५

दुर्गा
२६

मधेयासुरेसेन्यस्युवारणायुरवाजिनो॥**६५॥** चरणेनतन्महा
सेन्यमसुराणांतथाविका॥**निन्ये**चायंयथावक्रिस्तारादारुम
हाचयं॥**६७॥६८॥** सचसिंहोमहानादुमुत्सजभुतकशरः॥**य**
हीरेभ्योम गरीराणामस्रनिवविचिन्वति॥**६९॥७०॥** देव्याग
तोअंतस्तत्रुभुतेयुधंतथासुरेः॥**मधेयांतुहुवेदेवापुष्प**

राम
२६

उत्तरादिपद्मसुखप्रसन्नमस्तु॥**७१॥** ७२॥ ७३॥ ७४॥ ७५॥ ७६॥ ७७॥ ७८॥ ७९॥ ८०॥
नास्तीषीत्यर्थेऽत्राचार्योक्तं विविक्तं॥**८१॥** ८२॥ ८३॥ ८४॥ ८५॥ ८६॥ ८७॥ ८८॥ ८९॥ ९०॥
रुक्मात्रेर्दयादंघतांमुविलंकीतां
गतामाप्वास्तानांरुक्मात्रेण

छिमुचोदिवि॥**७५॥**
अपुराणासावर्णिके
ममहियासुरसेन्य
वाच॥**७६॥** ७७॥ ७८॥ ७९॥ ८०॥
का॥**८१॥** ८२॥ ८३॥ ८४॥ ८५॥ ८६॥ ८७॥ ८८॥ ८९॥ ९०॥

७५॥ इतिमाकुरा
मन्वन्तरेदंवीमहात्
वधः॥**७६॥** ७७॥ ७८॥ ७९॥ ८०॥
मानेतसेन्यमयं
सुरः॥**८१॥** ८२॥ ८३॥ ८४॥ ८५॥ ८६॥ ८७॥ ८८॥ ८९॥ ९०॥

उत्तरादिपद्मसुखप्रसन्नमस्तु॥**९१॥** ९२॥ ९३॥ ९४॥ ९५॥ ९६॥ ९७॥ ९८॥ ९९॥ १००॥
विद्यामनीतवर्हिहस्तादौर्द्विर्गिनेशविलासद्वाराभेदविषयं देवीं वदन्ति सां प्रपन्नं देवदेवितां

दुर्गा
३३

सुरः कोपाद्योयोयोऽमुमथाविका ॥ २ ॥ १ ॥ स देवी सरवर्षरावर्षसमरे
सुरः ॥ यथा मरुगिरः अंगं तोयवर्षरातोयदः ॥ ३ ॥ तस्य क्षित्वा ततो
देवी लीलयेव शरोत्करान् ॥ अधानतुरगान्वाशेयं तारे चैव वाजिनो
विष्णुदचधनुः सद्यो धजे वातिसमुत्थिते ॥ विद्याधरैव गान्त्रि सुद्धि
अधन्वानमाधुगे ॥ ४ ॥ १ ॥ सधिन अधन्वा विरथा हताश्वैर्हसारिण्यो
तु

राम
३४

॥ अभ्यधावततो देवी खरुचर्मधरो सुरः ॥ ५ ॥ १ ॥ सिंहमारुत्य खरे नृतीक्ष्ण
धारेण मूर्धनी ॥ २ ॥ आजघान भुजे सद्यो देवी मण्यति वगवान् ॥ ३ ॥ १ ॥ क्षत्वा
खरु भुजे प्राण्य पफाल नृप नन्दन ॥ ततो जघाह पूलं संकोपादरुण
लोचनः ॥ ४ ॥ १ ॥ विष्णुपत्रततस्तनु भद्रकाल्या मरुसुरः ॥ ५ ॥ १ ॥ अज्यस्य
मानं ते जो भीरु विविंशमिष्टा वरात् ॥ ६ ॥ १ ॥ ६ ॥ दृष्टा तदा पतच्छूलं

दुर्गा.
३८

देवीशूलममुच्यते ॥ तच्छूलं शतधा तेन नृणां सच महसुरः ॥ १७ ॥
ते तस्मिन्महावीर्यमहिषस्य च मृतपते ॥ आनगामगजारुदश्चा
मरस्त्रिदशाह्नः ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥
इति ॥ इका एमिह तां भूमां पातयामास निः प्रभां ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥
यत्किं निपतितं ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥

शम.
३८

शंखं चक्रं सप्तपि साधितं ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥
कुंभांतरे स्थितः ॥ वायुयुद्धेन युयुधतेनोच्चैस्त्रिदशारिणां ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥
॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥
॥ ८१ ॥ ८२ ॥ ८३ ॥ ८४ ॥ ८५ ॥ ८६ ॥ ८७ ॥ ८८ ॥ ८९ ॥ ९० ॥
॥ ९१ ॥ ९२ ॥ ९३ ॥ ९४ ॥ ९५ ॥ ९६ ॥ ९७ ॥ ९८ ॥ ९९ ॥ १०० ॥

दुर्गा.
३२

रसोदव्याभिलाषक्षादिभिर्हंतः॥ दत्तमुहितलेखेवकरालश्रनिपा
तितः॥ ७॥ १६॥ देवीकुङ्कुमागद्यपातेष्टुर्तायाभासबोद्धतः॥ वाक्कुले
भिन्दिपालेनुवारोराताप्रंतथाभक्तः॥ १८॥ ७॥ उग्रास्यमुग्रवीर्यं
चतयेवमहाहनुं॥ त्रिनेत्राचत्रिभूलेनुजाघानपरमेश्वरि॥ १९॥ १८
विजालस्यासिनाकायात्पातयामासवेयि॥ दुर्जरदुर्मुखंवे

राम.
३२

भोकारेनिमेषमक्षयं॥ २०॥ १८॥ एवंसंदीयमावतुस्त्वसेन्यमहिषासु
रः॥ माहिषेरासुररूपेरात्रासयाभासतानाराणान्॥ २१॥ २०॥ कांश्चि
चुगडप्रहारेणगुबुरक्षेपस्तथापरान्॥ सांगूलताडिताश्चान्यान्
ग्रंगाभ्यांश्चविदारितान्॥ २२॥ २१॥ वेगेनकांश्चिदपरान्नादेन
धमः॥ एतच्च॥ निःश्वासपवनेनान्यान्पातयामासभूतले॥

५०
४०

॥२३॥२२॥ निपात्य प्रथमानीकमभ्यधावततो सुरः॥ सिं हं हं तु म
हो देव्याः कोपं च केततो विकारः॥२४॥२३॥ सोपि कोपान्महावीर्यः
सुरक्षुण्णमहीतलः॥ अंगभ्यां पर्यतानुच्छिन्नोऽपचननाद
च२५॥२४॥ धेगभ्रमराविच्छुम्भमहीतस्य व्यरीर्यतः॥ लांगूले
नाहतश्चाक्षिः प्रावया मासमवतः॥२६॥२५॥ लांगूलेनाहतः

गम०
४०
यस्य विद्यावयासाससर्वतः॥

धुतश्रंगविभिन्नाश्च खंडं खंडं ययुर्धना॥ आसानिलास्तं शतशोति
पेतुर्नभसो चलाः॥२७॥२६॥ इति क्रोधसमाध्यातुमापतंतं महासुरः॥
हृष्टासा च रिडका कोपतद्वधाय तदा करतः॥२८॥२७॥ सान्निध्या
तस्य वै पाशं तं ववन्ध महासुरः॥ तत्पाजमाहिषं रूपं सोपिवेष्टा म
हामुचे॥२९॥२८॥ ततः सिंहो भवत्स योद्धावतस्यो विकारिणः॥

दुर्गा
४१

द्विजतितावत्पुरुषः खरूपाणि रदृश्यतः ॥ ३० ॥ ३१ ॥ तत एवासे
पुरुषं देवी विन्देदसायकैः ॥ तं खरूचर्मणा सां कुंजतः सो भूय
रागदः ॥ ३२ ॥ ३० ॥ कोराचमहासिंहं तं च कर्षजगज्जिह्व ॥ कर्ष
तस्तु करं देवी खरूकेन निरकुन्ततः ॥ ३५ ॥ ३५ ॥ ततो महासुरो भू
यो माहिषं वपुः स्थितः ॥ तथैव द्यौः भया मासु वै लोकां सव

राम०
४१

राचरं ॥ ३३ ॥ ३२ ॥ ततः कुंजं जगन्माता चंडिका पानमुत्तमम् ॥ पपोप
नं पुनश्चैव जहा सा रूपा लोचना ॥ ३४ ॥ ३३ ॥ न नर्दया सुरः सोऽपि वल
वीर्यमदादतः ॥ विद्याणाभ्यां च विद्धे पंचंडिका मुक्तिभूषणम् ॥
॥ ३५ ॥ ३४ ॥ सा च तान्महितांस्तनुचूरां योऽक्षिरोत्करैः ॥ उवाच तं
मदादतं मुखरागाकुलाक्षरं ॥ ३६ ॥ ३५ ॥ दिव्युवाच ॥ ३७ ॥ गज्ज

॥मधिरुताच॥३५॥

दुर्गा०
४२

गज्जं चारो मृदु मधुया वातिवाम्यहे ॥ मया त्वयि हे ते वै वगर्जि सं
व्यागुदेवता ॥ ३४ ॥ स्वमुक्ता समुत्पत्तु सारूढा तं महासुरं ॥ पादे
नाक्रम्य कंठे च बलेनै नमता उयत ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ततः सोऽपि पदा
क्रान्त स्या निजमुखा ततः ॥ अर्द्ध निःक्रान्तये वा ति देव्या वी
र्यरा ससतः ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ अर्द्ध निःक्रान्तये वा सोऽयु र्दमाना महासुरः

राम०
४२

तथा ममाहिनां देव्यां शिरश्चिह्नत्वा निपातितः ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ततोऽहो
रुतं सद्यं देत्ये सन्नं न नाशत ॥ प्रहयं च परं जगुः सकला देवता ग
णाः ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ तुष्टु वुरता सुरा देवी सह दिव्येर्महर्षिभिः ॥ जगुर्ग
चर्व पतयो न न तु श्या सरो गणाः ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ॥ इति मार्कण्डे
यपुराणे सावर्णीके मन्वन्तरे देवी महात्म्ये महिषासुरवधः ॥ ३९ ॥

प्रभाकटाक्षीकुलनयदावद्रमा ननु रत्नास्वचक्रहृत्पाणवत्तलपिकटुहृदहृतिविनया
 संहस्रंवाक्विहृत्त्रिभुवनमखिलंतेजसापरादोर्ताव्यायेदुर्गाजयाख्याविदशपरिवृतांशोवतांतिप्रकाश

दुर्गा
 ६३

अतिरुचाच
 यःसुरगणा
 तस्मिन्पुरात्म
 लेचदेव्याः॥
 रातिनेमसि

॥१॥ अकाद
 निरुतेतिवीर्य
 निमुरारिव
 तांतुदुबुप्रत
 रोधरांसावा

राम
 ६४

भिःअहर्षपुलकोरुमनासुदेहाः॥२॥१॥ देव्याययातवमिदंजगदा
 त्मशक्त्यानिःशेषदेवगणानाक्तिसमूहमूर्त्या॥तामंविक्वामखिल
 देवमहर्षिपूज्याभक्त्यानतांस्मविदधातुशुभानिधानः॥३॥२॥ य
 स्माप्रभावमखिलंभगवाननन्तुबुद्धाहरश्चनहिवकुमलंवलं
 च॥सावेडिकाखिलजगत्परिपालनायुनाशायदाशुभभय

तु-

हर्गा०
४४

समतिकरोतु ॥ ४ ॥ ३ ॥ या श्रीः स्वयं सुकृतिनां भवने पलक्ष्मीः पा
पात्मनां कृतधियां हृदये युवुद्धिः ॥ अद्वासतां कुलजनप्रभवस्य ल
ज्जातां त्यां नतां स्मरि पालयं देवि विष्णुः ॥ ५ ॥ ४ ॥ किं वराया मत
वरूपमचिन्त्यमेतत्किं चातिवीर्यमसुरक्षयकारिभरि ॥ किंचाह
वेष्टुचरितानि तवाद्भुतानि सर्वेषु देव्यसुरदेवगणाधिकेषु ॥ ६ ॥ ५ ॥

राम०
४४

तिया

हेतुः समस्तजगतां त्रिगुणापि दोषैर्न ज्ञा यसे हरिहरादिभिरप्यपा
रा ॥ सर्वाश्रया शिवलभिदं जगदंशभूतमव्याहृता हि परमाव्यक्त
तिरुत्तमाद्या ॥ १ ॥ ६ ॥ यस्याः समस्तसुरतां समुदीर्यो ननु तं प्रिप
या तिसकलेषु मरेव युदेवी ॥ स्वाहासि वै पितृगणास्पद्यतीति हेतु
रुच्चार्यसे त्वमतयेव जनेः स्वधा च ॥ ८ ॥ १ ॥ यामुक्तिहेतुरिवि

दुर्गा
४५

त्वमहावृताच, अभ्यस्येससुनियेतद्विद्यतत्त्वसारे ॥ मोक्षार्थिभि
र्मुनिभिरस्तसमस्तदेवैर्विद्यासिसाभगवतीपरमाहिदेवी ॥ १॥
॥ सहात्मिकासुविमलर्ग्यजुषांनिधानुमुदीयाम्यपदपाठवतां
वसान्ना ॥ देवीत्रयीभगवतीभवभावनायुवाक्तां सर्वजगतां प
रमात्रिहंती ॥ १० ॥ १॥ मेधासिदेवि विदितारिखलशास्त्रसारादु

राम
४५

सि २

र्गासिदुर्गाभवसागरंनोरसंगा ॥ श्रीः केरुभारिहृदयेककृताधिवासा
गौरीत्यमेवसशिमोलिस्तप्रतिष्ठा ॥ १॥ १० ॥ इयत्सहस्रमवलं परि
पूर्णचन्द्रविंदानुकारिकनकोत्तमकान्तिकान्तं ॥ अत्यद्भुतप्रहृतिमा
प्रसूयातयापि वक्त्रे विलोक्य सहस्रमहिषासुरेणा ॥ १२ ॥ ११ ॥ दृष्ट्वा तु
देविकुपितं भुवुकुटीकरालमुद्यच्छांकसहस्रद्विपन्नसद्यः ॥ प्रा

शुभा०
४६

तांभुमोचमरुचस्तदतीवचित्रंकेर्जियतेहिकुपितांतकदर्शनेन॥१३॥
१२॥देवीप्रसीदपरमाभवतीभवायसद्योविनाशयसिकोपवती
कुलानि॥विज्ञातमेतदधुनेवयतस्तमेतंनीतंवलंमुदिपुलंमहि
यासुरस्य॥१४॥१२॥तेसंमताजनपदेषुधनानितेयांयेषांयसांसि
नवसीदतिधर्मवर्गः॥धन्यास्तएवतन्मतात्मजमत्यदारायेषां

राम०
४६

मभुदेयदाभवतीप्रसन्ना॥१५॥१४॥धर्माणादेविषकलानिसदैवक
र्मास्पत्यादतःप्रतिदिनंसुहृतीकरोति॥स्वर्गप्रयान्तिवतताभवती
प्रसारुल्लोकत्रयेणिकलदाननुदेवितेन॥१६॥१५॥दुर्गस्तुहसि
भीतिमयेयत्रतोःखरथेस्तुमतिमतीवसुभान्दहासिदार्द्र
दुःखभयहारिणिकाखदन्पासर्वोपकारकरणायसदाईचिन्ता

दुर्गा
४२

७५॥ एभिर्हते जगदुपेतिसुखं तथैते कुर्वन्नुनामनरकायचिरा
यपापं॥ संग्राममत्युमधिगम्यादिवंप्रयातुमत्वेति नूनमहितं विनि
हंसि देवि॥ ८॥ ७॥ ह वै वकीं न भवती प्रकरोति भस्म सर्वा सुगम रि
जुयत्सु हिरण्यमिश्राजं॥ लोकांश्च यान्ति रिपवोऽपि हि यस्त्र पता इत्थं
मतिर्भवति तेऽपि हितेषु साधु॥ ९॥ १०॥ रवदु प्रभा नि कर विस्फुर

सम०
४१

गोत यो ग्रेणुला प्रकाशनिर्वहे नदपो सुराणां॥ यन्ता गता विलयमं
सुमदिदुखं द्योऽज्ञानं तव वि लोक यतां तदेतत्॥ ११॥ १२॥ दुष्टं तस्य च
समनं तव देवि शीलं रूपं तथैतदयि विष्णु मत्तुल्य ममे॥ वीर्यं च हं विहृत
देव परा क्रमाराणां वै रिष्य पि प्रकटिते र्वदया त्वये त्यं॥ १३॥ १४॥ केनोप
मा भवतु तस्य पराक्रमस्य रूपं च रात्रु भय कार्यतिहारि कुत्र॥ विज्ञे

दुर्गा
४८

रूपासमरनिधुरतावदद्याल्लेख्येदिवरंदभुवनत्रयेपि॥२१॥त्रेला
वसेतदसिलंरिपुनाशननृजाततयासमरमर्द्धनितपिरुत्वा॥नीतादि
वोरिपुगराभयमप्यपास्तुमस्माकमुन्मदसुरारिभवनमस्त॥२३॥२२॥
मूलेनपाहिनादेविपाहिरवैरुनयाविके॥चंटास्वनेननःपाहिचाप
ज्वालिःस्वनेनय॥२४॥२३॥प्राच्यांरक्षप्रतीच्यायुचेडिकेरक्षदक्षिणे

राम०
४८

भ्रामरीनात्ममूलस्पृशन्नस्यांतयेष्टी॥२५॥२४॥सौम्यामियानिरूपा
गिज्जेलोकेविवरंतिते॥यानिचात्पर्यघोरगिणितैरक्षास्मास्तयाभु
वं॥२६॥२५॥खड्गमूलगदादीनियानिवास्त्राणितांविके॥करप
क्षवसंगीनितैरस्मान्द्रक्षसर्वतः॥२७॥२६॥॥अपि॥२७॥२६॥ए
वंस्तुतासुरैर्दिव्यैःकुलुभैर्नदनोद्वेगैः॥अर्विताजगतांघातुस्त

दुर्गा
४८

आगन्धानुलेपने ॥ १८ ॥ १९ ॥ भक्त्या समस्तस्त्रिदशोर्दिव्यैर्धूपेस्तु धूपि
ता ॥ प्राह प्रसादसुमुखी समस्ताम्रगता न्मुरान् ॥ २० ॥ देववाच
॥ त्रिपतां विदशाः सर्वे यदस्मत्तोभिर्वांछितं मूढदाम्यहमनीश्रीत्या
सर्वे देभिस्तु पूजिताः ॥ २१ ॥ २२ ॥ ॥ देवा उचुः ॥ भगवत्या कृतं सर्वं
न किं विद वशिष्य तौ ॥ यदयं निरुतः यत्रुस्माकं प्राह्यासुरः ॥

राम
४८

॥ २३ ॥ यद्विवापि यो देयुः स्वयां साकं महे श्वरी ॥ संसृता संसृता ल
नो संसेयां परमापदः ॥ २४ ॥ २५ ॥ यश्च मर्त्यस्तं वेदेभिस्त्यास्ता व्यत्यम
लानने ॥ तस्य वितर्हि विभवे धनदारादि संपदा ॥ २६ ॥ २७ ॥ इदं यस्म
त्प्रसन्नान्ते मवेयाः सर्वदा विद्ये ॥ सत्यं वाचते ॥ इति प्रसादिता
देवैर्जगतो र्यतमात्मनः ॥ २८ ॥ २९ ॥ तथैतुक्ता भद्रकाली वभवा

उगो.
५०

नरितानपरेरिततत्कायतंभयसंभतासायथापुरा... देवी
देवशरीरभोजगत्रयहितायगी... पुनश्चगोरीदेहात्सासमुद्रताय
थाभवत्... वधायदुष्टदेत्यानांतथायुंभनिशुंभया...
क्षणायचलोकानांदवानामुपकारिणी... तच्छुणुषु
मयारव्यातंयथावत्कथयामिते... ३०॥ ३१॥ ३२॥

मम०
५०

उत्तम... नरितानपरेरिततत्कायतंभयसंभतासायथापुरा... देवी
देवशरीरभोजगत्रयहितायगी... पुनश्चगोरीदेहात्सासमुद्रताय
थाभवत्... वधायदुष्टदेत्यानांतथायुंभनिशुंभया...
क्षणायचलोकानांदवानामुपकारिणी... तच्छुणुषु
मयारव्यातंयथावत्कथयामिते... ३०॥ ३१॥ ३२॥

कैतवपुराणा
नरदेवीमहा
तिः॥ ॥ ३
पुराणुंभनिशुं
भ्याश्चपीपते

माहिरा...
सावर्गिकेमन्त्र
मन्त्रांकादीन्तु
विस्तारव...
भा...मसुरा
त्रेलादेयज...

महिरा...
नरव...
मन्त्रांकादीन्तु
विस्तारव...
भा...मसुरा
त्रेलादेयज...

मन्त्रांकादीन्तु... विस्तारव... भा...मसुरा... त्रेलादेयज...

दुर्गा.
५१

गौश्रुतामदवलाभयात् ॥२॥ तावेवसूर्यतातदधिकारैत
थेन्दव ॥ कोवेरमययाम्यं चक्रकातेवरुणस्यच ॥३॥ तावेवप
वनर्द्धिचक्रतुर्वहिकर्मच ॥ ततोदेवादिनिर्जिताभ्रहरज्याप
रजिता ॥४॥ हताधिकारस्त्रिदशास्तभ्यां सर्वे निराकृताः
॥ महासुराभ्यां तां देवीं संस्मरन्त्यपराजिता ॥५॥ तयास्माकं

रम
५१

देवाऽऽचुः ॥६॥ ३

वरोदत्तोयथापत्सुस्मृताखिला ॥ भवतान्मावायिष्यामि तत्क्ष
णात्परमापदः ॥६॥ इति कृत्वा मतिं देवा हिमवतं न गेष्ट्वरं ॥
जामुस्तत्र ततो देवीं विष्णुमायां प्रतुष्टुवुः ॥७॥ नमो देव्यै महा
देव्यै शिवायै शततं नमः ॥ नमः प्रहृत्यै भद्रायै नियताः प्रसाताः
स्मृताः ॥८॥ ७ ॥ तेशये नमो नित्याये गौर्यै धाम्यै नमो नमः ॥ ८ ॥

दुर्गा-
पर

तनायेचन्द्रपिसेषु सुखाये सततं नमः ॥ १॥ ८ ॥ कल्याणेषु प्राप्तां
दृष्ट्वेति द्वैकर्मो नमानमः ॥ नमो नमो भूभक्तानां ह्येव सर्वसंघे नमः
मानमः ॥ १॥ १॥ १॥ दुर्गाये दुर्गापाराये साराये सर्वकारिसेषे ॥ १॥ १॥
तैत्तिरीयै वरुणाये धूम्राये सततं नमः ॥ १॥ १॥ १॥ अतिशोभ्याति
राशये नतास्तस्य नमानमः ॥ नमो गगत्यतिष्ठायै देव्यै रुते न

नमः
पर

नमानमः ॥ २ ॥

मानमः ॥ १॥ १॥ १॥ या देवी सर्वभूतेषु विष्णुमायेति सहिता ॥ नमस्त
स्ये १२ नमस्तस्ये १३ नमस्तस्ये १४ ॥ या देवी सर्वभूतेषु चेतनेषु भिर्वा
यते ॥ नमस्तस्ये १५ नमस्तस्ये १६ नमस्तस्ये १७ नमानमः १८ ॥ १९ ॥ या
देवी सर्वभूतेषु बुद्धिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्ये २० नमस्तस्ये
२० नमस्तस्ये २१ नमानमः २२ ॥ २३ ॥ या देवी सर्वभूतेषु निन्दा

उगी.
५३

पगामंस्थिता॥ नमस्तस्ये २३ नमस्तस्ये २४ नमस्तस्ये २५ नमो नमः
२६ ॥ ५ ॥ या देवी सर्वभूतेषु कृपारूपेण संस्थिता॥ नमस्तस्ये २७ न
मस्तस्ये २८ नमस्तस्ये २९ नमो नमः ३० ॥ ६ ॥ या देवी सर्वभूतेषु
कृपाया रूपेण संस्थिता॥ नमस्तस्ये ३१ नमस्तस्ये ३२ नमस्तस्ये ३३
नमो नमः ३४ ॥ ७ ॥ या देवी सर्वभूतेषु शक्तिरूपेण संस्थिता॥

राम
५३

नमस्तस्ये ३५ नमस्तस्ये ३६ नमस्तस्ये ३७ नमो नमः ३८ ॥ ८ ॥ या देवी स
र्वभूतेषु तत्त्वमा रूपेण संस्थिता॥ नमस्तस्ये ३९ नमस्तस्ये ४० नमस्त
स्ये ४१ नमो नमः ४२ ॥ ९ ॥ या देवी सर्वभूतेषु ज्ञानिरूपेण संस्थि
ता॥ नमस्तस्ये ४३ नमस्तस्ये ४४ नमस्तस्ये ४५ नमो नमः ४६ ॥ १० ॥
या देवी सर्वभूतेषु जातिरूपेण संस्थिता॥ नमस्तस्ये ४७ नमस्त

दुर्गा०
५४

स्ये ४८ नमस्तस्ये ४९ नमो नमः ॥ ५० ॥ २१ ॥ या देवी सर्वभूतेषु लज्जारू-
पेण संस्थिता ॥ नमस्तस्ये ५१ नमस्तस्ये ५२ नमस्तस्ये ५३ नमो नमः ॥
५४ ॥ २२ ॥ या देवी सर्वभूतेषु त्रिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्ये ५५
नमस्तस्ये ५६ नमस्तस्ये ५७ नमो नमः ॥ ५८ ॥ २३ ॥ या देवी सर्वभूतेषु
अष्टारूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्ये ५९ नमस्तस्ये ६० नमस्तस्ये ६१ नमो

राम०
५४

नमः ॥ ६२ ॥ २४ ॥ या देवी सर्वभूतेषु कात्रिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्त-
स्ये ६३ नमस्तस्ये ६४ नमस्तस्ये ६५ नमो नमः ॥ ६६ ॥ २५ ॥ या देवी सर्वभू-
तेषु लक्ष्मीरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्ये ६७ नमस्तस्ये ६८ नमस्तस्ये ६९
नमो नमः ॥ ७० ॥ २६ ॥ या देवी सर्वभूतेषु हत्तिरूपेण संस्थिता ॥
नमस्तस्ये ७१ नमस्तस्ये ७२ नमस्तस्ये ७३ नमो नमः ॥ ७४ ॥ २७ ॥ या देवी

दुर्गा०
५५

सर्वभूतेषु स्मृतिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै १५ नमस्तस्यै १६ नमस्त
स्यै १७ नमो नमः ॥ १८ ॥ १९ ॥ या देवी सर्वभूतेषु दयारूपेण संस्थिता
॥ नमस्तस्यै २० नमस्तस्यै २१ नमस्तस्यै २२ नमो नमः ॥ २३ ॥ २४ ॥ या दे
वी सर्वभूतेषु तुष्टिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै २५ नमस्तस्यै २६
नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २७ ॥ २८ ॥ या देवी सर्वभूतेषु मानरूपेण सं

सम०
५५

स्थिता ॥ नमस्तस्यै २९ नमस्तस्यै ३० नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ या दे
वी सर्वभूतेषु भ्रान्तिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ३३ नमस्तस्यै ३४ नम
स्तस्यै ३५ नमो नमः ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ इन्द्रियाणामधिष्ठातृभूतं त्रि
लोक्यया ॥ भूतेषु सततं तस्यै नमो नमः ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ चित्तिरू
पेण दयारूपेण संस्थिता जगत् ॥ नमस्तस्यै ४० नमस्तस्यै ४१

नांदा ३

दुर्गा
५६

५ नमस्तस्येनमोनमः ॥ १८ ॥ ३४ ॥ तुताः सुरैः पूर्वमभीष्टं संश्रयान
यासुरेन्द्रादिनेयुसेविता ॥ करोतु दानः शुभहेतुरीश्वरी शुभानि
भद्रास्यमिहन्तु चापदः ॥ १० ॥ ३५ ॥ यासां पुतं वो हतं देवतापिते
रस्माभिरीशा च सुरैर्नमस्यते ॥ याचं ह्यतात त्परा मेव हन्ति नुः स
र्वापदे भक्तिविनम्रमूर्तिभिः ॥ ११ ॥ ३६ ॥ ॥ आशि हवा वा ॥ ३७ ॥ एवं

राप्र०
५६

स्तवादियुक्तानां देवानां तत्र पार्वती ॥ रमा तु मध्याययो ते ये जां ह्रवा
नपनन्दनः ॥ १२ ॥ ३४ ॥ साववीत भुरा नु भुर्भवद्भिः सूर्यसन्नका ॥ ३५ ॥
रीरको यतश्चास्याः समुद्रताववीष्टिवा ॥ ३६ ॥ ३५ ॥ स्तान्नममेतत्
येतु शुभदेव निराकृतैः ॥ देवैः समिह्यैः समरे निषुभेन पराजितैः ॥
॥ ३७ ॥ ३६ ॥ ॥ रीरको या यतस्याः पार्वत्या निर्यतां विका ॥ कोश

दुर्गा०
५७

कीतिसमस्तैद्युततो लोके सुगीयते ॥ ५१ ॥ तस्यां विनिर्गताया
नृलस्य भक्त्या विपार्यनी ॥ कालिकेति समाख्याता हिमाचल
कृताश्रया ॥ ५२ ॥ ततो विक्रं परं ह्युपविभ्रातां सुमनोहरं ॥ द
दर्शचंडो मुंडश्च भक्त्यो मुंभनि मुंभयो ॥ ५३ ॥ ताभ्यां मुंभाय
चाख्याता अतीव सुमनोहरा ॥ काष्ठास्तस्त्री महाराजभासय

५८
५७

क्षीहिमाचल ॥ ५४ ॥ नेतता दक्षचिद्रूपं दृष्टं केन चिदुन्नमं ॥ शाय
तां काष्ठासौ देवी गत्यतां चासुरेश्वर ॥ ५५ ॥ स्त्रीरत्नमतिचा
र्यं ॥ शोतयंती दिशस्त्वया ॥ सा तु तिष्ठति देत्यनुष्ठान्मवान्
हमर्हति ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ या निरत्ना निमरायेगदाश्वादीनि वै प्रभो
त्रैलोक्ये तु समस्तानि सा प्रतन्ना न्विने गृहे ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ऐरावतः स

उर्गा०
५८

मानीतो गजरत्नपुरंदरात् ॥ पारिजाततरुश्चायं जयैवाञ्चैः श्रवा
हयः ॥ १२ ॥ ४४ ॥ विमानेहं स संयुक्तमेतन्निष्ठितं गेरो ॥ रत्नभूतमि
हानीतं यदासीद्धसोद्भूतं ॥ १३ ॥ ४५ ॥ निधिरेषमहापद्मसमानीतो
चनेश्वरात् ॥ किं जल्लिकनीददोवाचिर्माता संज्ञानपेकजा ॥ ४६
॥ ४६ ॥ ४७ ॥ चनेवारुणंगेहेकाचनेस्त्रावितिष्ठति ॥ तथायं स्पंदन

तान०
५८

वगेयपुरासीत्यजापते ॥ १५ ॥ ४७ ॥ मत्पोरुक्कानिदानामुक्ताक्ति
रीशत्वयाहता ॥ पाशः सलिलराजस्युश्चातुस्तवपरिश्रहे ॥ ४८
॥ ४८ ॥ निशुंभस्याचिजाताश्च समस्तारत्नजातयः ॥ वक्रिरपि
ददोतुभ्यममिन्नेोचैववाससी ॥ ४९ ॥ ४९ ॥ एवंदैत्येन्द्ररत्नानि
समस्तान्याहता निते ॥ स्त्रीरत्नमेघाकल्पाणीत्वयास्माकं

६०
६०

॥२५॥५६॥ त्रेलोके वररत्नानि मम यत्र पान्पशो यतः ॥ तथैव ग
जरत्नं विहसते देवद्वारहने ॥२६॥५७॥ क्षीरोदमयनोद्भूतमश्वरत्न
नममामहे ॥५८॥ अथ ससंज्ञं तं प्रणिपत्य समर्पितं ॥२७॥ प्रव
या न चान्पानि देवेषु गन्धर्वेषु रगेषु च ॥ रत्नभूतानि भूतानि
तानि सप्येव शाभनं ॥२८॥५९॥ स्त्री रत्नभूतानि देवी लोके प्र

राम
६०

नममहे वयं ॥ सात्वतमस्मानुपागच्छुः यतो रत्नभूतं वयं ॥२९॥६०॥ मो
वागमो नु जं वापि निशुं भुक्त्वा विक्रमं ॥ अजं त्वेवं च लापंगी रत्न
तासि वै यतः ॥३०॥६१॥ परमेश्वर्यमतुलं प्राप्य सप्तत्यरिग्रहात्
॥ एतद्दुष्प्राप्तं च्युमत्यरिग्रहतां वज्रं ॥३१॥६२॥ अथिहस
॥ इत्युक्त्वा सा नय देवी गंभीरं तं सिताञ्जगौ ॥ दुर्गा भगवती भ

दुर्गा.
६१

शुभयेदं धार्यते जगत् ॥ १२ ॥ १३ ॥ देव्या च ॥ सत्यमुक्तं त्वया नात्र
मित्या किं चित् त्वयो दितं ॥ त्रैलोक्याधिपतिः शुंभो निशुंभश्चा
पिता इमाः ॥ १४ ॥ १५ ॥ किं त्वत्रयत्यतिज्ञातं मित्या तस्मिन् यते क
शं ॥ यथा तमसा बुद्धिस्तु यतिज्ञाया कृता पुनः ॥ १६ ॥ १७ ॥ यो मां ज
यति संग्रामे यो मे दर्पं वपो हति ॥ यो मे प्रतिबलो लोके स मे भ

राम०
६१

तां भविष्यति ॥ १८ ॥ १९ ॥ तदा गच्छतु शुंभो त्रिभुंभो वा महासुराः ॥ मां
जित्वा किं धिरेणावुपाशितं कृतं मलयु ॥ २० ॥ २१ ॥ दत्त उवाच ॥ ॥
अवलित्तासि मे वन्तु देवी ब्रह्मिण्यमाग्रतः ॥ त्रिलोक्ये कः पुमांस्त
द्युदे प्रभुं भनिशुंभया ॥ २२ ॥ २३ ॥ अन्यथा मयि देत्यानां सर्वं देवा
न वयुधिः ॥ तच्छत्रिसन्तु सर्वदेवी किं पुनः स्त्री त्वमेव किका ॥ २४ ॥

दुर्गा

यो देव्यासदत्तो मय्यपूरितः॥ समाचक्षमागम्य देव्या जाय विप्र
गतः॥१॥ तस्य दत्तस्य तदा कुमाकस्य सुरशब्दतः॥ अक्रोधः प्रा
ह देव्या नमस्ते पद्मलोचनः॥३॥२॥ हे धुप्रलोचना सुखं स्व
सेन्यपरिवारितः॥ तामानयदलादुद्यो केशा कर्षण विह्वलाः॥
४॥३॥ तत्परिवारितः कश्चिद्विह्वलितो तपः॥ सहस्रव्यामरा

राज०
१२

वापिराक्षोगाश्च सर्वसंचारः॥४॥ स विह्वलः॥६॥ तेनाज्ञप्तस्ततः श्री
धुसदेव्या धूम्रलोचनः॥ वतः यस्या सहस्राणां मसुराणां दुते
ययोः॥६॥५॥ सहस्राणां ततो देवी तु हिना चलसंस्थिताः॥३॥ गा
रांशेः प्रयाहीति मूलं भुम्भुम्भयोः॥७॥६॥ न चेत्प्रीत्याद्य
भवती मङ्गलारमुपेयति॥ ततो वलान्नयामेय केशा कर्ष

दुर्गा
६४

गाविह्वला ॥ ८ ॥ १ ॥ देवुवाच ॥ दैत्येश्वरे राप्रहितो वलवान्बल सं
हतः ॥ वलान्नयसि मां मेवंततः किन्ने करोम्यहम् ॥ १४ ॥ अर्धरु
वाच ॥ इत्युक्तः सोभ्यधावत्तामसुरो धूम्रलोचनः ॥ हुंकारेण
वतां भस्मसायकारं विकाततः ॥ १५ ॥ १० ॥ अथ द्रुपदं महोत्तमं
मरुगरागां नथा विका ॥ विवर्षसायके स्त्रीक्षोत्तयाशक्तिपरस्व

रामं
६४

धेः ॥ ११ ॥ १५ ॥ ततो धूतः सटः कोपुत्सुत्वा नादं सुभैरवं ॥ पपाता सु
रसेनायं ॥ सिंहो देव्याः स्ववाहनः ॥ १४ ॥ ११ ॥ कौश्रितकरप्रहारे
रादेत्यानास्येन चापरान् ॥ आक्राम्या च धरेस्तान्पान्साज
घानमहासुरान् ॥ १५ ॥ १३ ॥ केयांचित्पादयामासु नखैः को
ष्ठानिके शरी ॥ तथात सप्रहारे राशिरोमिह तवा न्ययक

५२

दुर्गा
द्वय

॥६॥॥॥विच्छिन्नबाहुशिरसः कृतास्तेन तथापेरापपौचरुधि
रंकोष्ठादनेयं धृतकेशरः ॥७॥॥॥हरोनतदलंसर्वदायं नीतं
महात्मना ॥ तेनैकेशरिणा देव्या वाहनेनाति कोपिना ॥८॥॥॥
श्रुत्वा तमसुरं देव्या निहतं धुमलोचनं ॥ वलंच च यितं कृतं
देवी केशरिणा ततः ॥९॥॥॥सुकोपं देव्या धिपतिः शुभः प्रसु

राम
द्वय

लेः

रिता धरा ॥ आत्मा पयासा सचते चंद्रमुद्रो महासुग ॥१०॥॥॥हेचंद्रहेसु
यलेर्वहुभिः परिवारितं ॥ तद्वगच्छतं गत्वा चुरात समानी यतां लघु ॥११॥
॥१॥केशाश्चाकृष्य वधावां यदिवः संसंया युव ॥ तदांश्चादुधैः स
र्वैरसुरैर्विनिहन्वतां ॥१२॥॥१३॥तस्यां दत्तायां दुहायं सिंहं च वि
निपातितं ॥ श्रीचुमागम्य तां वधा गृहीत्वा तामयां विकां ॥१४॥॥१५॥

आययन्तु नोऽत्र कलपे यो भूगवतीं कृषा मलागां च तस्मात्तु मया डाशो देशकलयां वलकावादनोऽपि
कृष्टा एव द्रुमा लानि यमिनि विलसन्नु ॥ इडां त्रिनेत्रां भातं गीतां त्वपा गामधुरा नु नदा विवक्रो द्रासि मा

ॐ
६६

इति मार्कंडेय पुरा
 देवी महात्म्य धूम्र
 ऋषिरुवाच ॥ १ ॥
 त्वाग्र्यं द्रुमुं द्रु पुरोग
 तायसुरभ्युद्युतायु

हा हा चर्हि के मन्वन्त
 लोचन वधः ॥ ६ ॥
 आ ज्ञास्तु ततो दे
 मां ॥ चतुरंग वलोप
 धां ॥ २ ॥ १ ॥ ६ ॥ ६ ॥

शमः
६६

ततो देवीमिषा सां व्यवस्थितां ॥ सिंहस्योपरि कौलेन्दु अंगमहति
कांचने ॥ ३॥ ॥ ते दृष्ट्वा तं समादातु मुद्यमं यकु र्यता ॥ आकृष्ट्वा
पासिधरास्तं यान्यत त्सर्मा पृणा ॥ ४॥ ॥ ततः कोपंचकारो ज्यैरं वि
काता नरी मुति ॥ कोपनया स्या वदनं मसीवर्णा भूतदा ॥ ५॥ ॥ भ्रु
कुटी कुटिलात्तस्या ललाटफलका द्रुतं ॥ कालीकरालवदना

उर्गा०
६०

विनिःक्रान्तासिपाः सतिनी ॥ ६१ ॥ विविन्नखदंगधगुनरमा लावि
भयगा ॥ ६२ ॥ विचर्मपरीधाना बुधकमांसातिभेरवा ॥ ६३ ॥ अतिवि
स्तारवदना जिह्वाललनभीयरगा ॥ ६४ ॥ निमग्नारक्तनयना नादाहुरि
तदिमुरवा ॥ ६५ ॥ सावेगेनाभिपतिता बुधांतयन्त्री महासुरान् ॥
सैमेतत्रसुगरीणां मभक्षयततद्वलं ॥ ६६ ॥ पाद्विग्रहं कुण्ठया

सम०
६०

हृयो धधया समन्वितौ समादायेकहस्तानुखेचिदे पवारगान्
॥ ६७ ॥ जयेवयो धंतुरंगुरयं सारथिना सहानि क्षिप्यवक्त्रे दशनैश्च
वयत्यतिभेरवं ॥ ६८ ॥ एकं जग्राह केशयुग्रीवाया मथया परं ॥
पादेनाक्रम्येवान्युमुरसान् प्रमथयत् ॥ ६९ ॥ तैर्मुक्ता निववास्त्रा
णि महास्त्राणि मथामुखैः ॥ ७० ॥ मुखेन जग्राह स्यादशनैर्मथिता

६५

न्यपि ॥१३॥१२॥ वलिनांतद्वलं सर्वं मसुराणां महात्मनां ॥ मम ह्रीं भक्त
यः ॥ न्योन्यौ श्वाता उ यत्तया ॥१४॥१३॥ अ सिना निहताः केचित्
केचित् तव द्वांगता उितां ॥ जग्मुर्विनाशमसुरादन्ताग्राभिहतां स्तथा
१५॥१४॥ हरो नतद्वलं सर्वं मसुराणां निपातितं ॥ दह्या चंडोभिदुष्टा
वतां कालीमतिभीयरां ॥१६॥१५॥ शरवर्षेर्महाभीमेभीमांकीर्त्या

५३०
६८

महासुरः॥ द्वादशमासासचक्रे, शुद्धः॥ सिंहसहस्रसं॥ १७॥ १६॥ तानि च
 कारापने का नि विस्माना नितं नुरवं॥ वभुर्यथार्कविंवा नि सुवह नि
 घनोदरं॥ १७॥ १७॥ तता जहसा तिरुया भीमं भैरवनादिनी॥ काली क
 यलवक्रा न्तुर्दुर्दशो दशनी ज्वला॥ १८॥ १८॥ इत्या च च महासिंहं देवी
 वंदुम धावत॥ १८॥ हीत्या चार्थकं शयु शिरसेना शिना छिनत् २०

दुर्गा.
६९

१८॥ अथ मुंडो भवधा वलुं दृष्ट्या चंडं निपातितं ॥ तमप्यपातयद्भुता
स्वजाभिहंतं रूपा ॥ २१ ॥ २० ॥ कृतः शोयंततः सेन्युं दृष्ट्या चंडं निपातितं
मुंडं च सुमहावीर्यं दिशो भजे भयातुरं ॥ २२ ॥ २१ ॥ शिरश्चंडस्य काली
चुगृहीत्वा मुंडं मेव च ॥ आह प्रचंडा दृष्ट्या सुमिश्रमभ्येत्य चंडिको
२३ ॥ २२ ॥ जया तवा त्रिपह तौ चंडं मुंडो महापद्मं युद्धयते स्वयं मुं

राम.
६९

भं निशुं भं च ह निव्यसि ॥ २४ ॥ २३ ॥ अयिरुवाच ॥ २४ ॥ ॥ तावानी तोत
तो दृष्ट्या चंडं मुंडो महासुरं ॥ उवाच काली कल्याणी ललितं चंडि
कां वच ॥ २५ ॥ २४ ॥ यस्माच्चंडं च मुंडं चुगृहीत्वा त्वमुपागता ॥ वा
मुंडं तत तो लोके रूपा ता देवि भविष्यसि ॥ २६ ॥ २५ ॥ ॥ ॥ ॥
इति मार्कंडेय पुराणे तावत्ति के न न्य नरे देवी महात्म्यं चंडं मुंडं वच ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥
श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

दुर्गा ७०

अथिहवाव॥२॥
 मुंडेवविनिपाति
 न्येसुक्षयिनेसु
 तःकापपराधीन
 वान्॥७॥छागंसर्व

वंडेचनिरुतदेत्ये
तथावहुलेमुचसे
रश्मिराशाभातर
चताशुभःप्रताप
सेनानांदेत्याना

अम०
१३०

माचिदेनाह॥१॥अथःसर्ववर्गैर्देत्याःछदसीतिरुदायुधा॥कं
वृनांचतुरशीतिनिर्योनुत्त्वचलेर्हतः॥१॥३॥कोटिबीर्याणिपंचा
शुदसुराणांकुलानिवे॥शतंकुलानिधूम्राणांनिर्गच्छन्नुपमास
या॥१॥४॥कालकांदोहदामोर्याकालकेयास्तयासुरा॥यु
दायसज्जानिर्योनुआरयात्तहितामम॥१॥५॥इत्याज्ञाप्यासु

उर्गो.
७१

रपतिः शुभो भैरवशासनः॥ निर्जोगाममहासेन्युसहस्रैर्वहुभिर्वतः
॥६॥ आयातं चंद्रिका दृष्टुं तत्सेन्यमतिभीषणं॥ अपाह्वये पूर
याभासुधरणी गगनांतरं॥ ७॥ ततः सिंहो महानादुमतीव क
तवान्नमः॥ घंटास्त्रेन तन्नादुमं विकानोपये॥ हयत्॥ ८॥ ध
सुर्यासिंहं घटां प्रादा पूरितदिशुखा॥ त्रिनादेभीषणोः का

शम०
७१

ली जिह्वविस्तारितानना॥ ९॥ तन्निनादमुपश्रुत्य देत्यसेन्ये श्व
तुर्द्विंशं॥ देवीसिंहस्तथा कालीसरोयेः परिवारितः॥ १०॥ एत
स्मिन्नंतरे भूपविनाशा यस्सुरद्विंशं॥ भवायामरसिंहानामति
वीर्यं वलान्वितं॥ ११॥ वृत्तेषां गुरुविष्णुनां तेषां नृस्यवशा
त्क्रयः॥ मारीरेभ्यो विनिःक्रम्य तद्रूपे चंद्रिका यमुः॥ १२॥ १३॥ य

उर्गा.
७२

स्यदेवस्ययद्वयंयथाभूयसांवाहनं॥तदेवहितचक्रिस्सुरान्यो
दुमाययो॥१४॥१५॥हंसयुक्तविमानायेसान्तसूत्रकमंडलुः॥आ
यातावत्सराःशक्तिर्विस्मयासाभिधीयते॥१५॥१६॥मोहेश्वरीह
वामरुद्रविष्णुलवरधारिणी॥महाहिवलयाप्राञ्जल्यनरेखा
विभूयसाः॥१६॥१७॥कौमारीशक्तिरुक्तायुमयूरवरवाहना

राम०
७२

योदुमभ्याययोदेत्यानंविक्तागुरुरूपिणी॥१७॥१८॥तदेववेदनवीश
क्तिर्गुरुतेपीरसंस्थिता॥शंखचक्रगदाशारंरुद्रहस्ताभ्युपाययो
१८॥१९॥पञ्चवारदुमनुलंरूपंयाविभ्रतोहरेः॥शक्तिज्ञाप्ताययोत
त्रवारदीविभ्रतीतनुं॥१९॥२०॥नारसिंहीनसिंहस्यविभ्रतीसदसंव
पुः॥प्राप्तातत्रसटाक्षेपुक्षितनक्षत्रसंहतिः॥२०॥२१॥वज्रहस्ता

५०

तयेवैन्दुगजराजोपरिस्थिता॥पातासहस्रनयनामयाशक्रसोये
वसा॥२१॥२०॥ततःपरिवृतस्ताभिरीशानोदेवशक्तिभिः॥हन्ताम
सुराशीघ्रंममप्रीत्याहचंडिका॥२२॥२०॥ततोदेवीशरीरात्रुविनिः
क्रान्तातिभीषणा॥चंडिकाशक्तिरत्युग्रशिवास्तनिनादिनी॥
२३॥२१॥साचाहधुम्रजटिलमीशानमपराजिता॥दूतत्वंगच्छभ

राम०

७३

गवांन्याश्वंशुभमिशुंभयो॥२४॥२२॥वृद्धिशुंभंनिशुंभंयुदानवावतिग
र्वितो॥येवान्येदानवास्तत्रयुद्धायसमुपस्थिता॥२५॥२३॥त्रैलोक्यमि
न्द्रालभतांदेवाःसत्तुहविर्भुजः॥यूयंप्रयातपातालंयदिजीवतुमिच्छ
थ॥२६॥२४॥बलावलंपादयेचक्रवन्तोयुद्धकांक्षिणाः॥तदागच्छतुत
पन्तुमच्छिवापरिशितेनव॥२७॥२५॥यतानियुक्तादोत्यनुतयादे

दुर्गा.
७४

व्या॥ शिवः स्वयं॥ शिव इतीति लोके स्मृततः सारव्यातिमागता॥ २७॥ रद
तेयि श्रुत्वा वदो देव्याः सर्वा रव्या तं महासुराः॥ अमर्या शीता जगमुर्य
जकात्मा यनी स्थिता॥ २८॥ २९॥ ततः पुत्र्यमेव वागे युवा रशक्त्युष्ट
हिभिः॥ ववर्षु रुद्धता मर्यास्ता देवी मम रा रयः॥ दिवा रता सा
चता न्यहितां न्वा राणां न्दुलणं क्ति पर स्वधा न्॥ विदे रली लया ध्या

चक्रः

राम.
७४

तुधनुर्मर्कैर्महेयुभिः॥ ३०॥ ३१॥ तस्याग्रतस्तथा काली शूलपातविदा
रितान्॥ खट्वागणेयिता शरीरं कुर्वन्नीय चरत्तदा॥ ३२॥ ३३॥ कमेडलु
जलाक्षेपुस्तवीर्या नृनो जसः॥ द्रुमाणीया करोच्छुन्येन येन स्मधा
वर्ति॥ ३४॥ ३५॥ माहेश्वरी त्रिशूलेन तथा चक्रेण वेदनवी॥ देत्याञ्जवा
नकोमारी तथा वाक्पातिका पना॥ ३६॥ ३७॥ ऐन्द्री कुलिशपातेन

सुगा.
७५

शतशो देत्यदानवाः॥पेतुर्विदारिताः पृथ्वीरुधिरौघप्रवर्षिताः॥३४॥
॥तुगाप्रहारविधस्तादं दृष्ट्वा प्रक्षतवक्षसः॥अथारुमूर्त्या न्यपतुं श्वक्र
मावविदारिताः॥३५॥३४॥नरेवेर्विदारिताः स्वान्मानुभक्षयन्तीम
हामुगान्॥नारीसिंही च चारुजोनादापूरादिगमन्ताः॥३५॥३५॥च
रादहसैरसुगुशिवदूतमिद्रीयता॥पेतुः पृथिव्यापतिनां स्तां

म ३५५३

राज
७५

श्रवादायसातदा॥३५॥३५॥इतिमातृगणां कुक्षुमईयंतं महोरान्॥३६॥
दृष्ट्वाभुपां येर्विविधैर्नेत्रैर्देवारिद्रो निकां॥३६॥३६॥अथपलायनपरादृष्ट्वा
देत्यान्मातृगणादितां॥योद्धुमभ्याययोः कुक्षुरक्तवीजो महामुगः॥
॥३६॥३६॥रक्तविन्दुर्यदाभूमौ पतत्यस्य चरीरतः॥समुत्पत्यतिमैदिन्यां
स्तत्पुमाणास्तदासुरः॥३७॥३७॥युयुधेसगदापाणिगिरिन्द्रशक्त्याम

दुर्गा.
७६

हासुरः॥ततश्चेन्दीर्घवज्रेणारक्तवीजमताडयत्॥४२॥४०॥कुलिनो
नाहतस्यासुवहुसुस्त्रायशोणितं॥समुत्तस्युत्ततोयोधास्तद्रूपास्त
त्पराक्रमां॥४३॥४१॥यावत्प्रतितास्तस्युरारीराद्रक्तविन्दवः॥ताव
तःपुरुषाजानास्तदीर्यवलविक्रमाः॥४४॥४२॥तेचापियुयुधुस्तु
पुरुषारक्तसंभवांसमंमोतभिरत्युग्रैरात्मपातातिभीषरां॥४५॥

राम.
७६

॥४३॥पुनश्चवज्रपातेनृक्षतमस्यशिरायदा॥यवाहरक्तंपुरुषास्ततो
पाता॥सहस्रशः॥४४॥४३॥वेदनवीसमोरचेनृवज्रेणाभिजघानस
गदयाताडयामासुरेन्दीर्घतमसुरेश्वरं॥४५॥४४॥वेदनवीचक्रमिन्न
स्फुरधिरस्त्रायसंभवे॥सहस्रशोजगद्धातुं तत्प्रमाणंमहासुरैः॥
४६॥४५॥यत्तयाजघानकोमारिवासादीवतयासिना॥मारेश्च

दुर्गा.
६७

रीत्रिदूलेनुरक्तवीजेमहासुरः॥४८॥४९॥सचापिगदयादेत्यसंवा
स्वाहनपथक॥मातृकोपसमाविष्टोरक्तवीजेमहासुरः॥५०॥
॥४८॥तस्याहतस्यवदुधायक्तिशूलादिभिर्भुवि॥पपातयोवैरको
घस्तेनासंक्षान्तसोसुराः॥५१॥४९॥तेश्चासुरासकसंभूतैरसुरैःसक
लजगत्॥व्याप्तमासीत्तोदेवाभयमाजगुरुत्तमं॥५२॥५०॥तान्नि

राम.
७७

ससामसुरान्दृष्टुं चंद्रिकाप्रादसत्तरा॥५३॥वावकालीयांमुंडुवित्तरं वद
नंकुरु॥५४॥५५॥मच्छस्त्रपातसंभूतान्त्रक्तविन्दुमहासुरान्॥५६॥त्रविंशः
प्रोतच्छस्त्रं वक्रैरगानेन वेगिता॥५७॥५८॥महयनीचरैरगोतदुत्पन्ना
महासुरान्॥एवमेवक्षयंदेत्युःक्षीणारक्तो गमिष्यति॥५९॥६०॥भ
क्षमागारत्ययाचाश्रुनचात्यस्पन्निचापरे॥इत्युक्त्वा तां ततो देवी

४३

दुर्गा.
७४

मूलेनाभिजघानते॥**पद्म**सुखनकालीजगद्देवकवीजस्यशोणितं॥**त**
तासावाजघानायुगदधातत्रचंडिका॥**पद्म****पद्म**॥नचास्यावेदनांच
कुंगदापातोत्पिकामपि॥**त**स्याहतस्येदहानुवदुसुस्त्रावशोणि
तं॥**पद्म****पद्म**॥यतस्ततस्तद्वेत्राचासुंजासंप्रयच्छति॥सुखसमुद्रता
द्यस्यारकपातान्महासुरा॥**पद्म****पद्म**॥तोश्चखाद्यचासुंजाप्यपीत

राम.
७४

स्यचशोणितं॥देवीमूलेनवज्रेणावाशोरसिभिर्हिभिः॥**पद्म****पद्म**॥ज
घानरक्तवीजतंचासुंजापीतशोणितं॥सपपातमहीपदेष्टुसखसं
हसमाहतः॥**पद्म****पद्म**॥नीरक्तश्चमहीपालुरक्तवीजोमहासुरः॥
ततस्तेह्यमंतुलमवापुर्निदद्यान्प॥**पद्म****पद्म**॥तेयांमातृग
रोक्तातोन्ननर्त्तासुदुमहाकृतः॥**पद्म****पद्म**॥॥३॥तमाईदेवपुरा

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ २ ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ३ ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ४ ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ५ ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ६ ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ७ ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ८ ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ९ ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १० ॥

दुर्गा.
७८

सोसावर्णिदेवता
वीजवधोद्यमः ॥ १ ॥
चित्रमिदमारव्यातं
तामम ॥ देव्याश्चरि
जवधाश्रितं ॥ २ ॥

तरेदवीमहाकारक
राजावाच ॥ १ ॥ वि
भगवतः ॥ २ ॥ भव
तमाहात्म्यं रक्तवी
॥ ३ ॥ भयश्चक्षुषा

राम.
७८

हं प्रोक्तुं रक्तवीजे निपातिते ॥ चकार शुं भो यत्कमुनि शुं भश्चाति कोप
नः ॥ ३ ॥ २ ॥ अथारुवाच ॥ ४ ॥ चकार कोपमतुलं रक्तवीजे निपाति
ते ॥ शुं भा शुं रानि शुं भश्च हंत सन्धे युचा हवे ॥ हन्तमानं महो संयुं वि
लोक्या मयं मुह हन् ॥ ५ ॥ ३ ॥ अभ्यधावनि शुं भा शुं मुखया सुरे स
नया ॥ तस्या प्रतस्तथा पद्ये पार्श्वे माञ्च महुं सुरां ॥ ६ ॥ ४ ॥ सेद ह्यो
हा

दुर्गा
८०

कां
हापुष्पाकुञ्जहंतुं देवि मुपायये ॥ अजगायमहावीर्यं शुभोपश्रवले
हंतः ॥ १५ ॥ निहंतुं चंद्रिकायास्तत्त्वायुं हंतुमान्मभिः ॥ ततो युद्धमती-
वासी देव्या शुभ- निशुंभयोः ॥ १६ ॥ शरवर्षमतीयोऽप्येव यो
रिव वर्षतोः ॥ चिच्छेदौस्तां चिरौस्ताभ्यं चंद्रिकास्वयं रात्करैः ॥ १७ ॥
तादयामास चंगे मुवालो घोरशुरेश्वरौ ॥ निशुंभो निशितं खड्गं च

रास०
८०

मया दायमुप्रभां ॥ १८ ॥ अतादयन्मूर्ध्नि सिंहं देव्या वाहनमुन्नमं ॥ तादि-
ते वाहने देवी क्षुरपेणासिमुन्नमं ॥ १९ ॥ निशुंभस्यायुविच्छेदुचर्मचा-
प्यद्यवन्तकं ॥ छिन्नवर्मणा खड्गं च कृत्वा चिच्छेदपक्षो सुराणां ॥ २० ॥ ता-
मप्यसहिधा चक्रचक्राणि भिमुखा गतां ॥ कोपाध्वानि निशुंभाय कृ-
तं जगद्दानं ॥ २१ ॥ आयातं मुष्टिपातेन देवी तज्जाप्यवृणाय

५ गो.
८९

त॥१४॥१२॥आविधायागदोसोपि विक्षेपचंद्रिका प्रति॥साविंदेया
त्रिकुलेन भिन्ना भस्मत्वमागता॥१५॥१३॥ततः परं गुरु संतुमायांतदे
त्यपुंगवमाहृत्य देवी वाराणो घोर पामसत भूतलो॥१६॥१४॥तरिमनि
पतिते भूमे निष्ठु मे भीम विक्रमे॥आतर्पणी वसंकुद्र प्रयथो हनु मे
विक्रां॥१७॥१५॥सरथस्यस्तप्युत्तुर्गहीत परमायुधे॥भुजे रक्षा

राम०
८९

भिरतुलेयां पयोधं वभौ नभः॥१६॥१५॥तमायांत समालोक्य देवी शं
खमवाहयत्॥ज्वालाहं पापि धनुश्चक्रा गती वदुः सह॥१७॥१६॥पू
रयामास ककुभो निजघंटास्त्रेन न च॥समस्त देवसंगानां तजो वध
विधायिना॥१८॥१६॥ततः सिंहो महाना देव्या जित भमर मदे॥पर
यामास गगने गान्त्यो हरिश्चोदस॥१९॥१७॥ततः काली समुत्पत्य ग

दुर्गा.
६२

गनेह्यममतायत॥ करभ्यां तन्निनादेन वा कृत्य नास्ति तिरोहिताः॥
२१॥ २॥ अहाह हा समसि बं शिवदूती चकार ह॥ तेः शैवैः सुरास्ते
सुशुभः कोपं परं ययो॥ २३॥ २॥ दुरात्मैस्तिष्ठति छेति व्याजहार
मिका यदा॥ तदा जयेत्यभिहितुं देवैराकाशे संस्थितैः॥ २४॥ शुभेना
गमयात्तां किमुक्ता ज्योतिर्भीषणा॥ २५॥ आयाः नीवद्दिक्कटाभास्त

राम.
६२

निरस्तामहो ल्लया॥ २५॥ २॥ सिंहरनादेन शुभं स्पृष्ट्वा त्रलोकत्रयो
तरे॥ निर्घातनिःस्वनो घोरा जितवानवनी पते॥ २६॥ २॥ शुभमुक्ता
अहान्देवी शुभस्तत्प्रहिताञ्छरान्॥ विच्छेदस्वशरैरुग्रैः शतशो य
शस्त्रैः॥ २७॥ २५॥ ततः सा चंडिका कुण्डलमूलनाभिजघान तं॥ स
तदाभिहतो भूमौ मूर्च्छितो निपपात ह॥ २८॥ २६॥ ततो निशुभः सं

दुर्गा.
८३

प्राप्य चेतनामात्मकार्मुकः॥ आजघानशरैर्देवी काली के शरि-
तांतया॥२८॥२९॥ पुनश्च हत्वा वाहनामयुतं दनुजेश्वरः॥ चक्रा-
युधेन दितिं जुष्ट्वा दया मास चंद्रिकां॥३०॥३१॥ ततो भगवती
क्रुद्धा दुर्गा दुर्गा त्रिनाशिनी॥ विच्छेदना निचक्राणि स्रंसरेः
सायकांश्च तान्॥३२॥३३॥ ततो निशुंभो वेगेन गुहामादाय चं-

राम०
८३

द्रिकां॥ अभ्यधावत वेहन्तुं देत्येतेन्य समावृतः॥३४॥३५॥ तस्याप-
तसवा सुगदां चिच्छेद चंद्रिकां॥ खड्गेन सितधारेण सच शूलं समा-
दा॥३६॥३७॥ शूलहस्तं तमायातुं निशुंभममराईनं॥ हृदिविद्याधश्च
लेन वेगा विद्धेन चंद्रिकां॥३८॥३९॥ भिन्नस्पतस्पशूलन हृदया-
न्निस्ततोपरः॥ महाबलो महावीर्युस्तिष्ठति पुरुषो वदन॥४०॥

उगो.
८४

३॥ तस्य निष्कामतो देवी प्रहस्यत्यनवततं ॥ शिरशिः प्रहस्यकेनत
तोसावापनहुवि ॥ ३४ ॥ ततः सिंहश्च खादोग्रुदं द्रुं नुसाशि
रोधरान् ॥ असुरैस्तौ सत्या काली शिवदर्शितया परान् ॥ ३५ ॥
कोमारी शक्तिनिभिन्नाः केचिन्नेशुर्महासुराः ॥ वृत्ताणीमंत्र
पूतेन तोयेनान्ये निराकृताः ॥ ३६ ॥ माहेश्वरी त्रिकूलेन भिन्नाः

राम०
८४

पेतुस्तथापरे ॥ वारहीतुं उद्यातेन केचिच्चूर्णितान् भुवि ॥ ३७ ॥ शखं
उखंडं च चक्राण्येघ्नव्यादानवाकृताः ॥ अवज्रशोभिर्निहत्वा प्रविमुक्तैः
नतयापरे ॥ ३८ ॥ केचिद्दिने सुरसुराः केचिन्नेशामहाहवात् ॥
भक्षिताश्चापरे काली शिवदर्शिमगाधिपैः ॥ ३९ ॥ ॥ इति
मार्कंडेयपुराणे सावर्णिने केमन्वन्तरे देवीमहात्म्ये निगुंभवधः ॥ ४० ॥

उत्पन्नहन्तुचिरमिच्छन्नुवाहन्तवाधनं शङ्कता
कामेभ्योहिंदिनमोमिच्छन्तेनुरेखा

शैव भाशु अन्तर्गम्यन्ते शैवद्वयोः शिवशक्तिरूपे

दुर्गा
८५

अधिरुवाच ॥ १ ॥
भ्रातरं प्राणसंमि-
चुमुभः क्रुद्धावुवी-
रैषादुदुहत्वेमार्ग-
सावलमाश्रित्य ॥

दुर्गा

निचुमंनिहतं दृष्ट्वा
तं हन्यमानं वलं च
हृद्यं भावलाव-
गर्वमावह ॥ अन्ध-
युद्धं सेयानिमानि

शान-
८६

नी ॥ ३ ॥ २ ॥ दयुवाच ॥ ४ ॥ एकेवाहं जगत्पद्मिनीयाकाममपरा ॥
परं यत्तादु स मयैव विसृज्यो मदिभूतय ॥ ५ ॥ ३ ॥ ततः समस्तास्त-
देव्या प्रसारा ॥ प्रसुरवालये ॥ तस्या देव्यास्तनो जगुर्देवासीत्त-
दाविका ॥ ६ ॥ ४ ॥ देव्यास्तु ॥ ७ ॥ अहं विभूत्या बहुभिर्हिरुत्सेयं दा-
श्रित्यता ॥ तत्संहतं मयैकवृत्तिद्याम्याजोस्थिरो भव ॥ ८ ॥ ५ ॥ अ-

दुर्गा
८६

धिरुवाच ॥ १८ ॥ ततः प्रवृत्ते युहुं देव्याः चूंभ स्पचो भंयो ॥ पश्यतां स
र्वदेवानां मसुराणां च दारुणां ॥ १९ ॥ द्वा शरवर्षैः शितैश्च स्त्रैः स्तथा
ले श्रेष्ठैश्च दारुणैः शतैश्च युहुं प्रभृद्भ्यः सर्वलोकभयंकरं ॥ २० ॥ दि
व्यामस्त्राणि शतशो मुमुच्यन्त्यथा विकां ॥ धमं जता निदेत्ये
नुस्तत्पुत्रा घातकर्तृभिः ॥ २१ ॥ ८ ॥ मुक्ता नितेन च स्त्राणि दि

सप्त
८६

व्यानि परमेश्वरी ॥ भवं जलीलये वायुं हुंकारोच्चारणादिभिः ॥ २२ ॥
ततः शरसतेर्देवी ॥ माच्छादयत सोमुर ॥ सापितकुपिता देवी धनुश्चि
ह्नैश्च दैवैः ॥ २३ ॥ १० ॥ छिन्ने धनुर्विदेत्येनुस्तथा शक्तिमया ददे ॥
चिह्नैश्च दैवि चक्रेण तामप्यस्पर्शकरी स्थितां ॥ २४ ॥ ११ ॥ ततः खड्गमुपा
दायुः शतचक्रं च भानुमत ॥ अभ्यधावत तौ देवी देव्यानामधिपे च

उर्गा.
८८

नां विकासः ॥ १५ ॥ अथाह भ्रामयामासु चिच्छेयधरणीतले ॥ १६ ॥ सक्षि-
मे ॥ धरणी प्राप्ता मुदिमुद्यं मवेगितः ॥ १७ ॥ अभ्यधावतदु स्यात्मा चंडिका नि-
धने द्वाया ॥ १८ ॥ १९ ॥ तमायां तंततो देवी सर्वदेव्यजेन श्वरं ॥ २० ॥ जगत्यां पात-
यामासु भित्वा बलेन बहसि ॥ २१ ॥ २२ ॥ सगता सुंपपातोर्वा देवी शूला-
श्रवक्षतः ॥ २३ ॥ अलया सकलान् यंवी सा धिष्टीयां सपर्वतो ॥ २४ ॥ २५ ॥ ततः

राम.
८८

प्रसन्नमखिलं हतेतस्मिन् दुरात्मनि ॥ जगत्स्वास्थ्यमतीवा पुनिर्मलं चावर्भ-
नमः ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ अथातो मेघा सो लका ये प्रागा संते समययुः ॥ सरितो
मार्गवर्हि न्युस्तर्षसंस्तत्र पातिते ॥ २९ ॥ ३० ॥ ततो देवगणाः सर्वहर्ष-
निर्भरमानसाः ॥ बभूवुर्निहतेतस्मिन् अर्वा ललितं प्रगुः ॥ ३१ ॥ ३२ ॥
अवा दयंस्तथेवान् पुनस्तु आसरो गणाः ॥ बभूवुः पुण्यास्तथा वाताः

दुर्गा.
८८

सुप्रभो भद्रिवाकरः ॥
श्यामयः ॥ १ ॥
तास्त्यना ॥ २ ॥
रातो सावर्णि के मन्त्र
भवधः ॥ ३ ॥ ॥ ॥

॥ १ ॥ ॥ २ ॥ ॥ ३ ॥
ज्ज्वल
नाशान्नादिजनि
इति मा कं डेय पु
नरे देवी मर्ता यं पु
रुवा च ॥ १ ॥ देव्या

रा.म.
८८

हते तत्र महासुरेन्द्रे सन्नासुरा वद्विपुरो गमास्तां ॥ कात्यायनी तु द्युदुरिष्ठा
लाभाहिकासिवक्रातुविकाशहाताः ॥ १ ॥ ॥ २ ॥ ॥ ३ ॥ देवी प्रपन्ना त्रिहरे प्रसीद
प्रसीद मातर्जुन गतोखिलस्य ॥ प्रसीद विष्णुश्चरिषा हि विष्णुत्वमीश्वरी
देवि चराचरस्य ॥ १ ॥ ॥ २ ॥ ॥ ३ ॥ आधारभूता जगत्स्वमेका महीश्वरु मेरा
जयत स्थितासि ॥ अपाश्वरुप स्थितात्ययेतदाप्यायते सत्त्व

दुर्गा.
९०

मलंघ्यवीर्यं॥४॥३॥ त्वं वै हनवी शक्तिरनेतवीर्या विश्वस्पर्शी जं परमा
सिमाया॥ संमोहितं देवि समस्तं भक्तत्वं वै प्रसन्ना भुवि मुक्तिहेतुं॥५॥
॥४॥ विद्यां समस्तास्तव देवि भेदाः स्त्रियः समस्तां सकला जगत्सु॥
त्वयै कया पूरितं मंथयेत्का ते स्तुतिंस्तव परापरोक्तिः॥५॥५॥ सर्व
भूता यदा देवी स्वर्गमुक्तिप्रदायनी॥ त्वं स्तुतास्तु तस्यैका वा भवन्नुप

राम
९०

रमोक्तयः॥५॥६॥ सतं स्य बुद्धिरूपेण जनस्पृहं दिसें स्थितं॥ स्वर्गोपवर्ग
देवी नारायणानमोस्तुते॥७॥७॥ कलाकाहादि रूपेण परिणामप्र
दायनी॥ विश्वस्यापरेतो शक्ते नारायणानमोस्तुते॥८॥८॥ सर्वमंगल
मांगल्येषु शिवे सर्वायं साधिकं॥ आरम्भे एवं के गोविना यय शानमोस्तु
ते॥९॥९॥ सति स्थिति विनाशानां शक्तिभूते सनातनी॥ गुणाश्च य

दुर्गा.
८१

गुणमयेनारायणानमोस्तुते॥१२॥१७॥ शरणागतदीनार्तपरिचारा
परायणो॥ सर्वस्यार्तिहरेर्देवः॥ नारायणानमोस्तुते॥१३॥१८॥ हंसयु
क्तविमानस्थुबलाणीरूपधारिणि॥ कोशांभंक्षरिवेदेकीनाराय
णानमोस्तुते॥१४॥१९॥ त्रिशूलचक्रादिधरेमहाव्यमवाहिनी॥ मा
हेश्वरीश्वरूपेणानारायणानमोस्तुते॥१५॥२०॥ मयूरकुसुमवतेमहा

राम०
८१

शक्तिधरेनघ॥ कोमारीरूपसंस्थानेनारायणानमोस्तुते॥२१॥२४॥ शं
खचक्रगदाशार्ङ्गगृहीतपरमायुध॥ प्रसीदवेदनवीरूपेनारायणान
मोस्तुते॥२२॥२५॥ ह्रीतोयमहाचक्रदंष्ट्राक्षतवसुधरोवरारुहः
पितामीशिवनारायणानमोस्तुते॥२३॥२६॥ नसिंहरूपेणाग्रगण्य
देव्यान्कृताधेमा॥ त्रैलोक्यत्राणसहितेनारायणानमोस्तुते॥२४॥

दुर्गा.
८२

॥५॥किरीटिनीमहावज्रसहस्रनयनोज्वले॥ इत्रपाराहोयेनीना
रायगिनिमोस्तुते॥१॥॥॥गिवदूतीस्वरूपेराहनदेत्यमहावले॥
घोररूपेमहारायेनारायगिनिमोस्तुते॥२॥॥॥दं द्वाकरालवद
नेकिरीमालाविभूषणो॥ कामुडे मुंडमयनेनारायगिनिमोस्तुते
॥३॥॥॥लक्ष्मीलज्जामहाविद्युश्चक्रपुष्टिस्वधेध्रुवे॥ महाराविर्म

राम.
८२

माये.

हो. ॥ नारायगिनिमोस्तुते॥४॥॥॥मेधेसरस्वतीवरेभूतिवाभ्रविता
मसि॥ नियतेत्वंप्रसीदसेनारायगिनिमोस्तुते॥५॥॥॥सर्वतःपाणि
पादंतेसर्वतोक्षिशिरोमुखि॥ सर्वतःश्रवणाघ्राणो नारायगिनिमो
स्तुते॥६॥॥॥सर्वस्वरूपेसर्वसुखार्थशक्तिसमन्विते॥ प्रथम्यस्त्रा
हिनीदेवीदुर्गदेविनिमोस्तुते॥७॥॥॥एतन्नेव दनं सोम्यलोच

दुर्गा०
२३

नम्रयभूषितं॥पातुनः सर्वभीतिभ्यः कात्यायनीममोस्तुते॥२४॥
ज्वालाकालमत्युग्रप्रशेषासुरसूदनं॥विश्रुलं पातुनोभीतेर्भद्रका
तिनमोस्तुते॥२५॥२६॥हिनस्तिदेत्यतेजांसिस्तनेनापूर्ययाजगत्
सा घंटापातुनोदेवीपापभ्यानसुतानिवा॥२७॥२८॥असुरासृग्वसा
पंकुचधितसेकरोज्ज्वल॥शुभायस्वस्तेभवतुचं त्रिकेत्यानतावयं

सम
२३

॥२९॥गोगानशेयानपिहंसितुष्टुसुखातुकामान्सकलानभिज्ञान॥
त्वामाश्रितानांनविपन्नराणांत्वामाश्रिताद्याश्रयतांप्रयांति॥३०॥२९
स्तत्कृतंयत्कदनंतयाद्यधर्मद्विद्यादेविमहासुराणां॥रूपेरेनेकैर्वहु
धात्ममूर्तिरुत्तां विकेतसु करोति कान्पा॥३१॥३०॥विद्याशुशास्त्रेषु
विवेकक्षिपुश्चापेषुवाक्पेषुचकात्यद्वया॥ममत्यगर्भेतिमहाभका

सुगो.
८४

रेवभ्रामयत्येतदन्तर्गतं विश्वं विश्वाश्चर्यं सितं त्रयोविधं विश्वाश्च नागा
यत्रारयोदस्युवला नियत्रादावानलो यत्र तथा विमधे जत्र स्थिता त्वं
परिपासि विश्वाश्च विश्वे चरित्वं परिपासि विश्वं विश्वात्मिका
दारयसीति विश्वा विश्वे सवन्मा भवन्ती भवन्ती विश्वाश्च ये त्वयि भक्ति
नम्रा विश्वाश्च देवी प्रसीद परिपालय नो रिभीति नित्यं यथा सुरवधार्

राम०
८४

मा१

धुनेव सद्यः पापानि सर्वजगतां वशमन्नया युत्पातपाकजनितांश्च
महापसर्गान् विश्वाश्च प्राणानां प्रसीद त्वं देवि विश्वार्तिहारिणी
त्रैलोक्यवासिनामीशे लोकानां वरदा भव विश्वाश्च सुखाय विश्वा
वरदा हे सुरगणा वरं जन्म न सेच्छ्व तं ह पुं प्रयच्छामि जगता
मुपकारकं विश्वाश्च देवा अनु विश्वा सर्ववाधा प्रसमने त्रैलोक्ये

दुर्गा
२५

खिलेश्वरी ॥ एवमेव त्वया कार्यं सम्पदं विनाशनं ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ देव्युवा
॥ ३४ ॥ ३५ ॥ वेवस्यते नरप्राप्ते अस्मा विंशतिमेयुगे ॥ भुंभो निभुंभेश्वरा
न्युवुत्पत्स्येते महासुते ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ नन्दगोपगृहे जातः स शोदागर्भसं
भवा ॥ ततस्तोत्राद्ययिष्यामि विष्णुं च लनिवासिनी ॥ ३८ ॥ ३९ ॥
पुनरप्यतिरोदराहरेण ययि वीतले ॥ अचतीर्य ह निष्यामि वै प्र

दुर्गा
२५

चित्रांश्च दानवान् ॥ ४० ॥ ४१ ॥ भक्षयन्त्याश्च तानुग्रान् चैषु चित्रान्महा
सुरान् ॥ रक्तादन्नाभविष्यन्ति दाहिमीकुचुर्मापमा ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ततो मा
देवताः स्वर्गमर्त्यलोके च मानवाः ॥ तनुवन्तो मा हरिष्यन्ति शततं रक्त
दन्तिका ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ भूयश्च शतवायिका मना हृदया मनोभसि ॥ सु
निभिः संभुता भूमौ संभविष्याम्येका निजा ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ततः शतेन

दुर्गा-
८६

नेत्राणां निरिच्छित्वा भिद्यन्मुनीन् ॥ कीर्त्तयद्यस्मिन्नुजाः शताक्षी
भित्तिमात्रतः ॥ १४ ॥ धातुतो ह मरिच लं लोकमात्मदेहसमुद्रवे ॥ भ
रिष्यामि शुराणां कैः स च संयागाधारकैः ॥ १४ ॥ १४ ॥ धातुं भरीति ६
विष्यात्तुं सदा स्यात्प्रहं भुवि तावदेव च वधिष्यात्तु दुर्गमाख्यं महा
सुरं ॥ १४ ॥ १४ ॥ दुर्गा देवीति विष्यात्तुं तेनेनामभविष्यति ॥ पुनश्चा

तम०
८६

हं यदा भीमं रूपं कृत्वा हि माचले ॥ १५ ॥ १५ ॥ धातुं भरीति ६
निनां चाराणकारणात् ॥ तदा मां मुनयः सर्वे स्तोष्यन्त्या नमस्कृत्य ॥ १५ ॥
१४ ॥ धातुं भरीति ६
रव्यं लोको महावाधां करिष्यति ॥ १५ ॥ १५ ॥ धातुं भरीति ६
त्वा संख्येयं ददं ॥ १५ ॥ १५ ॥ धातुं भरीति ६

विष्णुसहस्रनामस्तोत्रम् ॥ १ ॥
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

मार्गिक एतत्तुर्गनीविप्राणामन्त्यात्तिकांशशिक्षणं दुर्ग
त्रिनेत्रांभोजी

दुर्गा०
२३

॥५॥ अमरीति स
 व्यंतिसर्वत आइत्यं
 नेस्वाभविष्यति
 तीर्याहंकरिष्याम
 मा कैंडयपुतारो

मं लो क्तदा स्तो
यदा यदा वा ध्यान
प४॥५॥ तदा तदा य
रि संक्षयं प५॥ इति
सा योर्गो के मन्वन्तरे

रामः
२९

देवीमहात्म्येनागयशस्तुतिः॥ देव्युवाच॥ अभिस्तवेष्टमो नित्यं स्तो
य्यते यस्य साहितं॥ तस्याहं सकलां गच्छामि यस्याम्यसंशयः॥२॥
मधुकैरुभनाशं च महिषासुरघातनं॥ कीर्तयिष्यन्ति ये तद्बुधं शुभ
निरुंभयो॥३॥ अष्टम्यां च चतुर्दश्यां नवम्यां वै कचेतसः॥ स्नात
व्यन्ति चैव ये भद्रं प्राप्नुवन्ति साहाय्यमुत्तमं॥४॥३॥ न ते यो दुःखं ते किं

दुर्गा.
९९

द्याचवार्षिकी॥ न स्यांममेतन्माहात्म्यं श्रुत्वा भक्तिसमन्वितः॥ १२॥
सर्वावाधाविनिर्मुक्तो धनधान्यसमन्वितः॥ अनुष्णामत्ससादेन भवि
ष्यति न शंसयः॥ १३॥ श्रुत्वा ममेतन्माहात्म्यं तथा चोत्पन्नयः शु
भा॥ पराक्रमं च युद्धे युजायते निर्भयः पुमान्॥ १४॥ शरिपवः संक्ष
यं योति कल्पाणां चोपपद्यते॥ नन्देन च कुलं पुंसो माहात्म्यं मम श्र

तम०
९९

रावतां॥ १५॥ १४॥ भगति कर्मणि सर्वत्र तथा दुःस्वप्नदर्शने॥ ग्रहपीडा सु
चोया सुमहात्म्यं श्रुत्वा यन्मम॥ १६॥ १५॥ उपशर्गां च संयांति ग्रहपीडा
श्च दारुणाः॥ दुःस्वप्नं च नृप ईदृशं सुस्वप्नमुपजायते॥ १७॥ १६॥ बाल
ग्रहमिभूतानां बालानां शान्तिकारकम्॥ संघातभेदे च नृणां मेत्री
करणा मुत्तमं॥ १८॥ १७॥ दुर्वृत्तानां मन्त्रेषाणां बलहानिकरं परं॥ रक्षो

दुर्गा
१००

भूतपिशाचानां परनादेवनाशनं ॥ १७॥ १८॥ सर्वं मे ते नम्रा हा त्वं मम
सन्निधिकारकं ॥ पशुपुष्पा र्घं धूपं च नमो दीपे स्तथा ज्ञे मे ॥ १९॥ २०॥
विप्राणां भोजनं होमैः प्रोक्षणीये रहीर्नरो ॥ अन्येषां विविधे भोगे
पुष्टं नेर्वत्सरे राया ॥ २१॥ २२॥ प्रतिमं स यते सार्धं नुशु क्तु चरितं
श्रुतं ॥ श्रुतं हरति पापानि तथा रोगं प्रयच्छति ॥ २३॥ २४॥ रक्षो केशेति

१००
१००

भूतभ्यो जन्मनां कीर्तनं मम ॥ युद्धयुचरितं यन्मे दुष्टं देत्यनिवर्हणं ॥ २५॥
तस्मिन् श्रुते वैरि कृतं भयं पुंसां न जायेत ॥ युष्माभिः स्तुतयो या युया
श्च वसविभिः कृता ॥ २६॥ २७॥ वलराच कृता सास्तु प्रयच्छन्तु शुभां
मतिं ॥ अरस्ये प्राप्ते वा पिदा वा मिपरिवारित ॥ २८॥ २९॥ दस्युभिर्वा
हतः श्रेष्ठो ह्यहीतो वापि चाबुभिः ॥ सिंह व्याघ्रानुयातो वा वने वा य

दुर्गा.
१०१

नहस्तिभिः॥१॥१॥ राज्ञा कुञ्ज नवाज्ञा वधेत्तं च गतोपि वा॥१॥
१॥ गतो वा वातेन स्थितो पाते प्रहारीये॥१॥१॥ पतत्सु यापि तस्मै यु
संग्रामे भद्रादाहरो॥१॥ सर्वा वाधा सुघोरा सुवेदना भ्यर्द्धितोपि वा॥१॥
स्मरन्मम तच्चरितं नरो मुन्येत संकठान्॥१॥ मम प्रभावात्सिंहो घादस्पृश
वेरिणास्तथा॥१॥१॥ दूरादेव पलायन्ते स्मरतश्चरितं मम तं मयि ह

रा०
१०१

वाच॥१॥ इत्युक्त्वा सा भगवती चंद्रिका चंद्र विक्रमा॥१॥ पश्यतां मे वदेत्ता
नां तं वेदां न धीयते॥१॥१॥ तपि देवानि रातं कां स्याद्विका रात्यया पु
रा॥१॥ जगन्नाथः सर्वं च कुर्विनिहतारयं॥१॥ देव्याश्च देव्या निहते शु
भे देव रिपो युभिः॥१॥१॥ गगद्धि चं सि निहति स्मिन्महा प्रेऽनुल वि
क्रमे॥१॥ निशुं भेचम हावीर्यं नोयाः पाताल माय पु॥१॥१॥१॥ एवं

दुर्गा.
१०२

भगवतीदेवी सा नित्यापि पुनः पुनः ॥ संभूय कुरुते भूय जगतः प
रिपालनं ॥ १४ ॥ १५ ॥ तथैतन्मोक्षते विश्वं सेव विश्वं प्रसूयते ॥ सा
याविता च विशानं तु दगमिदं प्रयच्छति ॥ १५ ॥ १६ ॥ अतः तथैतत्स
कलं वस्त्रां तं मनुजं च ॥ महाकालं महाकाले महापारीश्वरं पया
॥ १६ ॥ १७ ॥ सेवकाले महापारीश्वरं सहाभवं त्यजा ॥ स्थितिं कुरु

राम०
१०३

तिभूतानांसेवकालेसनातनी॥३२॥३३॥भवकालेनराणांसेवुलक्ष्मीर्ह
द्विपञ्चादह॥सेवाभावेतथा लक्ष्मीर्विनाजायेप्रजायते॥३४॥३५॥
स्तुतासंपूजितापुष्टेर्धूपगन्धादिभिरुत्था॥वदन्तिविज्ञेपुत्रोत्पु
मतिंधर्मतथाशुभां॥३६॥३७॥ इतिमार्कंडेयपुराणोत्तमोऽर्धोऽध्यायः॥
नन्तरेदेवीमहात्म्येदेवीसूक्तम्॥ ॥३८॥ ॥अथिहवाच॥॥३९॥

शुभनिशानंदकः संवाचः १२

दुर्गा
१०४

बुलिनसंस्थितः ॥ १ ॥ ॥ सच वैश्वस्तपस्तेपुंदवीसूक्तं परं जपन ॥ नौतस्मि
नपुलिनेदेव्याः कल्या मूर्तिमहीमयो ॥ २ ॥ अहंरां चक्रतुस्तस्या पुष्प
धूपाग्निर्तर्प्योः ॥ निराहोरोयताहोरो नमनस्कोसमाहितो ॥
ददतुस्तोवलिंचेवनिजगात्रा मृगुत्थितं ॥ एवंसमाराधयतोस्त्रिभिर्व
देयंतात्मनो ॥ ३ ॥ ॥ परितु ह्याजगद्वात्रीप्रत्यक्षं प्राहचंडिका ॥ ४ ॥

क्षि

राम
१०४

दुर्गावाच ॥ १ ॥ यस्यायं तत्त्वया भूपुत्रयाचकुलनन्दनं ॥ २ ॥ ॥ मत्त
रंतस्यायतां सर्वं परितु ह्यारदागिते ॥ ३ ॥ मां कं देयउवाच ॥ ४ ॥ न
तोवपुन्योराज्यमविभं शपन्यजन्मनि ॥ ५ ॥ ॥ ॥ अत्रेवचनिजं रा
ज्यं हतं चतुर्वलं वलातं ॥ सोपिवैश्वस्ततोशानं यवेनिर्विण्णमान
सः ॥ ६ ॥ ॥ ॥ ॥ मं मत्तहमितीया सुसंज्ञविमुक्तिकारकम् ॥ ७ ॥ देव

दुर्गा
१०५

वाच॥१२॥सलोहोहोमे नैपुणे स्वराज्यं प्राप्स्यते भवना॥१३॥ह
त्वापि पुनरदलितं तयत न भविष्यति॥१४॥मत्तश्च भयः संप्राप्य जन्म
देवा हि वस्तुतः॥१५॥सावर्गार्णको मनुर्नाम भवान् भुवि भविष्य
ति॥वेम्भवे र्यत्वया यश्च वगैर्मन्त्रो भिवां छत॥१६॥ते पुन
कामि संसिद्धे तज्ज्ञानं भविष्यति॥१७॥नार्कै देय उवाच॥१८॥

राघ
१०५

इति दत्तात्रेयो देवीयथाभिलिखितं वरं॥१९॥व भवान् न हि ता स सु
भक्त्या ताभ्यामभिदुता॥२०॥देव्या वरं लब्ध्वा सुर्यं ह प्रियं यमः॥२१॥
२२॥१०॥सूर्यं जन्म समासा दुर्गावर्णि भविता मनुं सावर्णि भवि
ता मनुर्णि॥२३॥१९॥१३॥६३॥०॥६३॥६३॥इति मार्कंडेय पुराणे शा
वर्णि के मन्त्रे देवी महात्म्ये सुरयंत्रे द्वावे र पधानं नाम त्रयो

दुर्गा.
१०६

दशो ध्यायः ॥ १॥
भृङ्गमात्रा हीने
वैद्यम्यतां देव
॥ १॥ १३॥ १३॥
श्रीशके १६९४

भयदक्षरपद
तुयङ्गवेत् तत्स
प्रसीदपरमेश्वर
॥ १॥ १३॥ १३॥ १३॥
मासेश्वरिभक्त

दुर्गा.
१०६

दुर्गा.
१०७

ह्यर विद्युत्तल्लसत्प्रभं ॥ १३॥ १३॥ १३॥ लिखितमिदं पञ्चपतिसन्नि
धौ वाग्मतिनिकटे आर्यावर्त ॥ १३॥ १३॥ पुरतः कलियनपरिष्कृतवेत्ता
॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥
इति सप्तमतीकस्तोत्रं समाप्तं ॥ सम्पूर्णम् ॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥
श्रीभवानी शङ्कराभ्यान्नमः ॥ ॥ महाभावेनमः ॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥ १३॥

राम.
१०७

